

[Γ.Α.Φ. CD 6-ΦΑΚ. 3]
RH 26-22-80

Ο φάκελος με τον κωδικό **RH 26-22-80** περιέχει στρατιωτικά έγγραφα για το Ημερολόγιο Πολέμου, **280** σελίδων συνολικά, που εκτείνονται χρονικά από **30.9.1942** έως **20.10.1943**. Αφορά στην Κρήτη.

Σελίδες 1-4 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο της Ανώτατης Διοίκησης Γερμανικού Στρατού, με ημερομηνία 30.9.1942.

Αναφέρεται σε ποινικά δικάσιμες περιπτώσεις, όπως προδοσίας και διασποράς κρατικών και στρατιωτικών μυστικών εξ αμελείας.

Σελίδα 5 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 3.1.1943.

Αναφέρεται στη συλλογή σε ανθολόγιο των γραμμάτων στρατιωτών της μεραρχίας.

Σελίδα 6 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 6.1.1943.

Αναφέρεται σε διαγωνισμό σχεδιασμού σημάτων συγκοινωνίας, καταγράφοντας τα ονόματα των 5 πρώτων βραβευθέντων.

Σελίδα 7 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 9.1.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδα 8 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 9.1.1943.

Αφορά στην καλύτερη επίβλεψη στρατιωτικού ταχυδρομείου για διαφύλαξη πληροφοριών σχετιζόμενες με θέματα στρατού, στην επιβολή ποινών στους μη τηρούντες αυτής, στην ανάγκη ανοίγματος στρατιωτικών φακέλων σε περίπτωση υποψίας κατασκοπίας και διασποράς πληροφοριών.

Σελίδες 9-10 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 14.1.1943.

Αφορά στην 3 ημερών εκπαίδευση αξιωματικών στην πόλη του Ηρακλείου για ανάγνωση και αξιοποίηση αεροφωτογραφιών (καταγράφοντας χρονική περίοδο, ώρα εκπαίδευσης, μονάδες στρατού, αριθμό συμμετεχόντων).

Σελίδα 11 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 15.1.1943.

Αφορά στη δράση αντιπάλων πρακτόρων και αντάρτες.

(μετάφραση) Στις 13 του τρέχοντος μήνα, μεταξύ 2:00 και 3:00, 2 άγνωστοι, με στολή της Γερμανικής Πολεμικής Αεροπορίας, ζήτησαν κατόπιν επίδειξης πλαστών εγγράφων από αξιωματικό θαλάμου μονάδας αεροπορίας στον Τεκέ πλησίον του Ηρακλείου, την παράδοση μεταλλικών στρατιωτικών ταυτοτήτων και μη συμπληρωμένων εντύπων αναφορών. Ο υπαξιωματικός αρνήθηκε την παράδοση αυτών, τα οποία οι άγνωστοι έπειτα μακράς συνομιλίας, προσφοράς τσιγάρων και μέσω απειλής με πιστόλι, προσπάθησαν να αποσπάσουν. Οι άγνωστοι άνδρες κατόρθωσαν να ξεφύγουν καλυπτόμενοι από το σκοτάδι. Πρέπει να διερευνηθεί εάν επρόκειτο για πράκτορες του εχθρού ή αντάρτες, οι οποίοι διαθέτουν πιθανότατα και άλλες στρατιωτικές στολές. Λόγω πρόβλεψης τέτοιου είδους αποπειρών στο μέλλον, όλοι οι στρατιώτες οφείλουν να ενημερωθούν αναφορικά με το συγκεκριμένο συμβάν και μελλοντικά, να προβαίνουν, σε κάθε περίπτωση, στη σύλληψη υπόπτων, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το διακριτικό υπηρεσίας τους και να οδηγούνται άμεσα στον επικεφαλής πειθαρχικών περιπτώσεων που είναι υπεύθυνος για την άμεση αναφορά και προσαγωγή τους στη Μυστική Αστυνομία Στρατού.

Σελίδα 12 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του Στρατιωτικού Διοικητή Νοτιοανατολικής Ευρώπης, με ημερομηνία 3.1.1943.

Αναφέρεται στην επανεξέταση της χρησιμότητας, στην καταστροφή ή στην παράδοση ντοκουμέντων ή εγγράφων, που δεν κρίνεται απαραίτητη η συγκέντρωσή τους.

Σελίδα 13 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 15.1.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδα 14 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 19.1.1943.

Αναφέρεται στο έγγραφο σ. 11 περιέχοντας την περιγραφή των 2 αγνώστων με στόχο την καταδίωξη και εντοπισμό αυτών.

Σελίδα 15 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 23.1.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδες 16-17 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από τον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης προς 22η Μεραρχία Πεζικού, με ημερομηνία 23.1.1943.

Κατευθυντήριες γραμμές για την αντιμετώπιση και καταπολέμηση συμμαχικής προπαγάνδας.

Σελίδα 18 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του Διοικητή Φρουρίου Κρήτη, με ημερομηνία 20.1.1943.

Αφορά στη λήψη στρατιωτικού ταχυδρομείου.

Σελίδα 19 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 19.1.1943.

Αναφέρεται στην κατ' επανάληψη άρνηση Γερμανών στρατιωτών επίδειξης στρατιωτικών ταυτοτήτων κατά την διάρκεια ελέγχων από Ιταλούς στρατιώτες, καταγράφοντας τους κινδύνους που εγκυμονεί η συγκεκριμένη στάση και προβλεπόμενα μέτρα, κατόπιν συνεννοήσεως με τις ιταλικές στρατιωτικές υπηρεσίες επί τούτου.

Σελίδες 20-22 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 20.1.1943.

Αναφέρει περιγραφή 2 αγγλικών αερόστατων ρίψης εμπρηστικών μηχανισμών που έχουν βρεθεί πολλάκις στην περιοχή των Δωδεκανήσων και Κρήτη. Ακολουθεί σχέδιο δοχείου με το εύφλεκτο υλικό.

Σελίδα 23 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 23.1.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδες 24-26 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 26.1.1943.

Πληροφοριακό Δελτίου Εχθρού αρ. 86 για Κρήτη, Λιβύη, Τυνησία.

Όσον αφορά στην Κρήτη καταγράφεται μ.α. η εκτίμηση μιας ενδεχόμενης απόβασης (όπως και στα Δωδεκάνησα), εξαιτίας της αύξησης του αριθμού πλωτών μέσων απόβασης και στρατιωτικών ασκήσεων απόβασης στα παράλια της Συρίας (για επιχείρηση απόβασης μεγαλύτερης κλίμακας λείπει, την παρούσα στιγμή, ο απαραίτητος αριθμός επίλεκτων ανδρών στην Ανατολική Μεσόγειο και τα μέσα), οι συνεχείς κινήσεις συμμαχικών υποβρυχίων νοτίως της Κρήτης (προετοιμασία επιχείρησης από επίλεκτες δυνάμεις, δραστηριοποίηση πρακτόρων και δολιοφθορέων), συνεχείς αεροπορικές επιθέσεις με στόχο τα αεροδρόμια της Κρήτης και τη Γαύδο (λιγοστές ανθρώπινες και υλικές απώλειες), η αποφασιστική άμυνα στα λιμάνια Βορείου Αφρικής εναντίον εναέριων επιχειρήσεων από τα αεροδρόμια της Κρήτης, η ειδοποίηση του άμαχου πληθυσμού της Κρήτης από βοσκούς και άλλους πολίτες μέσω ήχων κατά την προσέγγιση γερμανικών στρατιωτικών τμημάτων και περιπολιών και η αυστηρή τιμωρία ή εκτέλεση αυτών (ως εχθρική πράξη εναντίον του γερμανικού στρατού).

Για τη θαλάσσια περιοχή του Αιγαίου αναφέρεται η πραγματοποίηση επιθέσεων από τους συμμάχους με τορπίλες εναντίον γερμανικών πλοίων συνοδείας και άλλων μεμονωμένων караβιών και η αυξανόμενη δραστηριότητα αναγνώρισης.

Καταγράφονται ακόμα οδηγίες στους φρουρούς και περιπολίες σχετικά με τους διεξαγόμενους ελέγχους.

Σελίδες 27-28 (περίληψη)

Διακήρυξη του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης προς τον πληθυσμό της Κρήτης.

Αναφέρει μ.α. την κατάληψη της Κρήτης από τους Γερμανούς και Ιταλούς, την στρατιωτική υπεροχή τους, την φυγή των Άγγλων, καλώντας τον κρητικό πληθυσμό να σκεφτεί το συμφέρον της χώρας του και να απέχει από τον πόλεμο (αλλιώς θα υποστεί βαρύτερες συνέπειες), να συμπεριφέρεται νόμιμα, να παραμένει θεατής και να τηρεί

τους κανόνες τάξης. Όσοι αντιτίθενται με τα παραπάνω, θα υποστούν βαρύτατες συνέπειες όπως και οι περιοχές όπου έχει σημειωθεί οποιαδήποτε απώλεια των δυνάμεων κατοχής, ασχέτως εάν ο πληθυσμός κριθεί υπεύθυνος ή όχι. Δεν θα πρέπει να παρέχεται καμιά υποστήριξη σε πράκτορες ή αντάρτες και να αναφέρεται στους Γερμανούς και Ιταλούς αξιωματικούς, ότι υποπέσει στην αντίληψή τους. Τονίζει τη σημασία του αγώνα της Γερμανίας στο Ανατολικό Μέτωπο εναντίον των μπολσεβίκων, σημαντικός για το μέλλον της Ευρώπης και όποιος βοηθά τους μπολσεβίκους στρέφεται εναντίον της Γερμανίας, κάτι που δεν συμφέρει την Κρήτη και γενικά την Ευρώπη.

Σελίδα 29 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 28.1.1943.

Αναφέρεται στην σημασία του αυστηρού ελέγχου κατά τη μετακίνηση του άμαχου πληθυσμού, καταγράφοντας τη διαδικασία των μέτρων (έλεγχος στους πολίτες και στις αποσκευές αυτών για όπλα, πυρομαχικά, εκρηκτικά καθώς και υλικό προπαγάνδας, τη σύλληψη όσων δεν έχουν ταυτότητα και την προσαγωγή τους για εξακρίβωση στοιχείων).

Σελίδα 30 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 2.2.1943.

Αναφέρεται σε κύκλο μαθημάτων τραγουδιού στο χώρο του Ρεθύμνου.

Σελίδες 31-32 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 6.2.1943.

Αναφέρεται στη διάθεση στη μεραρχία ενός μουσικού συνόλου, 4 συνολικά ατόμων, καταγράφοντας ημερομηνία, ώρα, χώρο και μονάδα πραγματοποίησης των εκδηλώσεων αυτού.

Σελίδα 33 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 8.2.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδα 34 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 13.2.1943.

Αναφέρεται σε κύκλο μαθημάτων τραγουδιού στο χώρο του Ηρακλείου.

Σελίδες 35-36 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 14.2.1943.

Ειδικές Διατάξεις, αφορώντας τα φωτεινά σήματα επικοινωνίας, ρίψη προκηρύξεων προς άμαχο πληθυσμό, γερμανική προπαγάνδα, μετακίνηση της ελληνικής Αστυνομίας, υπό πλήρη εξοπλισμό, στην πλησιέστερη γερμανική βάση σε περίπτωση συναγερμού και αναφορά ετοιμότητας αυτής.

Σελίδα 37 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 16.2.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδα 38 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 18.2.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδα 39 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Νοτιοανατολικής Ευρώπης, με ημερομηνία 19.2.1943.

Αναφέρεται στις απαραίτητες ικανότητες (ψυχικές - πνευματικές) αξιωματικού Μέριμνας, για την τόνωση του ηθικού και των χαρισμάτων των εκπαιδευόμενων αξιωματικών ή ανδρών για προσαρμογή αυτών στις ανάγκες του πολέμου.

Σελίδες 40-42 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 26.2.1943.

Πληροφοριακό Δελτίο Εχθρού αρ. 77, αναφέροντας μ.α. την κατάσταση στην Τυνησία, Δυτική-Ανατολική Μεσόγειο, μέσα περίθαλψης του γερμανικού στρατού και κύκλο μαθημάτων τραγουδιού στο Ηράκλειο.

Σελίδες 43-44 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 26.2.1943.

Αναφέρεται στη διοργάνωση και διεξαγωγή αγώνων ποδοσφαίρου, χειροσφαίρισης, στίβου στους τομείς Ηρακλείου, Ρεθύμνου, Χανίων και στις προϋποθέσεις συμμετοχής.

Σελίδα 45 (περίληψη)

Αναφέρει συναυλία κλασικής μουσικής, από στρατιωτικό μουσικό σύνολο, στο στρατιωτικό κινηματογράφο του Ηρακλείου, καταγράφοντας μουσικά κομμάτια και συνθέτες.

Σελίδα 46 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 10.3.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδα 47 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 10.3.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδες 48-49 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 16.3.1943.

Πληροφοριακό Δελτίο Εχθρού αρ. 88, αναφέροντας την κατάσταση στην Τυνησία, Ανατολική Μεσόγειο, αποστολή πακέτων με εκρηκτικό μηχανισμό, περίπτωση κλοπής στρατιωτικών βιβλίων και ταυτοτήτων και θέματα που αφορούν στην ψυχαγωγία των στρατιωτών.

Σελίδα 50 (περίληψη)

Άρθρο εφημερίδας αναφορικά με εκδήλωση για τους πεσόντες του γερμανικού στρατού στο Ηράκλειο.

Σελίδα 51 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 21.3.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδα 52 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού με ημερομηνία 23.3.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδες 53-55 (περίληψη)

Άρθρο αναφορικά με τη ψυχαγωγία των στρατιωτών και την παρακολούθηση θεατρικής παράστασης, τύπου βαριετέ. Ακολουθούν φωτογραφίες των συντελεστών και αφίσα της εν λόγω παράστασης.

Σελίδες 56-65 (περίληψη)

25 συνολικά φωτογραφίες του γερμανικού στρατού σε εκδήλωση μνήμης με κατάθεση στεφάνων.

Σελίδα 66 (περίληψη)

Αντίγραφο στρατιωτικού εγγράφου του Στρατιωτικού Διοικητή Νοτιοανατολικής Ευρώπης, με ημερομηνία 16.3.1943.

Αναφέρεται μ.α. στην ενίσχυση επίλεκτων δυνάμεων βρετανικού στρατού στην Κεντρική και Ανατολική Μεσογείου, Κύπρο, Συρία, Παλαιστίνη και Αίγυπτο, στην πιθανότητα επιχείρησης εναντίον της Κρήτης, των νησιών του Αιγαίου, των Δωδεκανήσων ή της ηπειρωτική Ελλάδα, στην εμφάνιση διθέσιων αγγλικών τορπιλοφόρων υποβρυχίων σε ιταλικά λιμάνια και στην περίπτωση κακής μεταχείρισης αιχμαλώτων πολέμου από Γερμανούς στρατιώτες.

Σελίδες 67-70 (περίληψη)

8 συνολικά φωτογραφίες, απεικονίζοντας θέση οχυρού με πολυβόλο (1), δημιουργία χαλυβδοπλέγματος από Γερμανούς στρατιώτες και Έλληνες εργάτες (2), επίβλεψη περιοχής από Γερμανό φρουρό τις πρώτες πρωινές ώρες (3), θέση πολυβόλου στην ακτή (4), δημιουργία στρατιωτικής θέσης (5), κώδωνα κινδύνου σε ελαιόδεντρο (6), θέση καλυμμένου κανονιού (7), οχυρωματικό έργο σε λιμάνι της Κρήτης (8).

Σελίδα 71 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 3.4.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδα 72 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 8.4.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδα 73 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 14.4.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδα 74 (περίληψη)

Απόκομμα γερμανικής στρατιωτικής εφημερίδας, από 20.4.1943.

Αναφέρεται σε αγώνα ποδοσφαίρου μεταξύ ομάδας από το Κλίμα και ομάδας των Χανίων, με σχολιασμό του εν λόγω ποδοσφαιρικού αγώνα.

Σελίδα 75 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 20.4.1943.

Αναφέρει το διαχωρισμό του Διαμερίσματος Ηρακλείου σε επί μέρους αθλητικές περιφέρειες, καταγράφοντας υπεύθυνους αξιωματικούς και καθήκοντα αυτών.

Σελίδα 76 (περίληψη)

Απόκομμα άρθρου στρατιωτικής εφημερίδας, αναφέροντας τη λειτουργία στρατιωτικού βιβλιοπωλείου στο Ηράκλειο.

Σελίδα 77 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 27.4.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδα 78 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 27.4.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδες 79-80 (περίληψη)

Δύο (2) απόρρητα αντίγραφα στρατιωτικά έγγραφα. Το πρώτο του Στρατιωτικού Διοικητή Νοτιοανατολικής Ευρώπης, από 14.4.1943. Αναφέρεται στην αντιμετώπιση διαμαρτυριών και αντιρρήσεων αναφορικά με τον έλεγχο στρατιωτικού ταχυδρομείου.

Το δεύτερο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, από 28.4.1943, αναφέροντας την αποστολή του παραπάνω εγγράφου στα τάγματα.

Σελίδα 81 (περίληψη)

Απόκομμα ανταπόκρισης σε στρατιωτική εφημερίδα, από 30.4.1943.

Αναφέρεται σε αθλητικές δραστηριότητες στην πόλη του Ηρακλείου και Ρεθύμνου.

Σελίδες 82-83 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του Διοικητή Διαμερίσματος Δύση του Συντάγματος, με ημερομηνία 10.4.1943.

Αναφέρεται σε αθλητική εκδήλωση στο Ρέθυμνο, καταγράφοντα αγωνίσματα και τους όρους συμμετοχής.

Σελίδες 84-85 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του Διοικητή Διαμερίσματος Ρεθύμνου, με ημερομηνία 27.4.1943.

Αναφέρεται σε αθλητικές δραστηριότητες στο Ρέθυμνο, καταγράφοντας όρους συμμετοχής, αγωνίσματα, ώρα διεξαγωγής.

Σελίδες 86-87 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του 65ου Συντάγματος Γρεναδιέρων, με ημερομηνία 29.4.1943.

Αναφέρεται σε αθλητικές εκδηλώσεις στο γήπεδο του αεροδρομίου της πόλης του Ηρακλείου, καταγράφοντας αγωνίσματα, όρους συμμετοχής, ώρα διεξαγωγής, αθλητική περιβολή αγωνιζομένων και διαιτητών.

Σελίδα 88 (περίληψη)

Φωτογραφία, απεικονίζοντας άφιξη αξιωματικών σε αεροδρόμιο.

Σελίδες 89-90 (περίληψη)

Δύο (2) αντίγραφα απόρρητα αντίγραφα στρατιωτικά έγγραφα. Το πρώτο του Στρατιωτικού Διοικητή Νοτιοανατολικής Ευρώπης, από 22.4.1943. Αναφέρεται στις δυνατότητες και δραστηριοποίηση βρετανικού κανονισμού. Το δεύτερο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, από 7.5.1943, αναφέροντας την αποστολή του παραπάνω εγγράφου προς γνωστοποίηση αυτού.

Σελίδα 91 (περίληψη)

Δύο (2) αποκόμματα σε στρατιωτική εφημερίδα, αναφερόμενα σε αθλητικές εκδηλώσεις στις πόλεις του Ηρακλείου και Ρεθύμνου, καταγράφοντας αγωνίσματα, επιδόσεις.

Σελίδα 92 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 7.5.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδα 93 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 11.5.1943.

Αναφέρεται στην τοποθέτηση αξιωματικού υπευθύνου πνευματικής καθοδήγησης των στρατιωτών στη μεραρχία.

Σελίδα 94 (περίληψη)

Απόκομμα γερμανικής στρατιωτικής εφημερίδας, με ημερομηνία 11.5.1943.

Καταγράφει αθλητικές εκδηλώσεις στα Χανιά, επιδόσεις και αποτελέσματα αυτών.

Σελίδες 95-96 (περίληψη-μετάφραση)

Αναφορά από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης Εκτίμηση Κατάστασης.

(μετάφραση) 1) Πολιτική κατάσταση:

α) Η συμπεριφορά του πληθυσμού είναι αμετάβλητα ήρεμη και φιλική απέναντι στις δυνάμεις κατοχής. Τα γεγονότα στην Τυνησία δεν επέφεραν ιδιαίτερες αντιδράσεις. Στο χρονικό σημείο αναφοράς, σημειώθηκε μόνο μια περίπτωση δολιοφθοράς καλωδίων στην περιοχή του Ηρακλείου.

Στα στρατεύματα έχει δοθεί εντολή, κατά την διάρκεια των εορταστικών ημερών του Πάσχα να σεβαστούν τις θρησκευτικές συνήθειες και έθιμα του πληθυσμού. Η άρση της απαγόρευσης της κυκλοφορίας αυτές τις μέρες, χαιρετίστηκε με ικανοποίηση από τους Έλληνες.

Αναφέρεται ξεχωριστά:

Στις 16.4.1943 εντοπίστηκε από περιπολία μπαρούτι και δυναμίτης σε Έλληνα. Η εκρηκτική ύλη κατασχέθηκε και ο Έλληνας πολίτης συνελήφθη.

Στις 21.4.1943, περίπου στις 1:00, τραυματίστηκε Έλληνας από Γερμανό φρουρό στην Αγία Βαρβάρα, επειδή δεν σταμάτησε στο κάλεσμα του.

Κατά την έρευνα στο χωριό Κορφές από τον 12ο λόχο 65ου Συντάγματος Γρεναδιέρων, στις 24.4.1943, ανέφερε ο Δήμαρχος Καμάριου, ο οποίος βρίσκεται στην υπηρεσία των γερμανικών δυνάμεων, ότι 2 Έλληνες έχουν στην κατοχή τους πιστόλια (Νάθενας και Χαρίλαος). Σύμφωνα με τη μαρτυρία του βρίσκεται παρομοίως εκεί, 1 Έλληνας (Γεώργιος Βουλγεράδιος) ο οποίος κάνει μεγάλου μεγέθους προπαγάνδα υπέρ της Αγγλίας και είναι απόστρατος αξιωματικός. Ειδοποιήθηκε η Μυστική Αστυνομία Στρατού.

Στις 26.4.1943, 3:15, διαπιστώθηκε ότι στο δίκτυο Επιτελείου Επάκτιου Πυροβολικού Στρατού Ξηράς 829 προς 2η και 3η πυροβολαρχία Ε.Π.Σ.Ξ 829, 1 περ. χλιόμετρο νοτίως του Μασταμπά, ήταν κομμένα περ. 3-4 μέτρα καλωδίου συνεστραμμένου ζεύγους. Ειδοποιήθηκε η Μυστική Αστυνομία Στρατού Ηρακλείου.

Στη διάρκεια επιχείρησης περιπολίας της 3ης πυροβολαρχίας Επάκτιου Πυροβολικού Στρατού Ξηράς 283, στις 30.4.1943, στα Πιτσιδία, νότια έξοδος πάνω από το Ύψωμα 302, Μονή Οδηγήτριας, Ύψωμα 274, κόλπος Βαθύ, κόλπος Αγ. Γεωργίου, Ατίκαλα-Νικόλοφ εντοπίστηκαν 2 πετρόκτιστες καλύβες στους πρόποδες ενός λόφου, στις οποίες υπήρχε μαγειρείο και χώρος ύπνου. Οι συγκεκριμένες καλύβες ήταν ακατοίκητες. Προτάθηκε η καταστροφή αυτών εξαιτίας δημιουργίας θέσης κάλυψης και καταφυγίου. 2 σκυλιά, βρισκόμενα μπροστά από τις καλύβες πλησίασαν την περιπολία. Το ένα πυροβολήθηκε ενώ το δεύτερο διέφυγε. Δεν συνάντησαν βοσκούς στην εν λόγω περιοχή. Ειδοποιήθηκε η Μυστική Αστυνομία Στρατού.

Κατά τους σφοδρούς πυροβολισμούς στη βάση Γουρνών, 1 Έλληνας, που είχε αγνοήσει τον αποκλεισμό, τραυματίστηκε στο πόδι.

Κατά τη διάρκεια άσκησης λειτουργίας προβολέων του Επάκτιου Πυροβολικού Στρατού Ξηράς 283, στις 5.5.1943, μεταξύ 04:00 – 04:30, εντοπίστηκε μια λέμβος στο ύψος της Αγ. Γαλήνης, 4 περ. χλμ απόσταση από τις ακτές, με κατεύθυνση τα Παξιμάδια. Δέχτηκε προειδοποιητικά πυρά από την 1η πυροβολαρχία Ε.Π.Σ.Ξ 283. Έρευνες της υπηρεσίας Ναυτικού Κινδύνου έδειξαν ότι πρόκειται για ψαροκάικο που έπλεε χωρίς την απαιτούμενη άδεια.

β) ./.

γ) ./.

2) Κατάσταση του εχθρού:

α) Αύξηση της εναέριας και υποβρύχιας δραστηριότητας καθώς και μετά από μεγάλο χρονικό διάστημα, εκ νέου ρίψη μεγάλων ποσοτήτων προκηρύξεων στα Διαμερίσματα Ηρακλείου και Ρεθύμνου (ρίψη τη νύχτα προς 8.5.1943: «πόλεμος στα τρία μέτωπα»). Το περιεχόμενο των προκηρύξεων αφορά στην κατοχή της Κρήτης.

β) Αναμένεται νέος κύκλος αεροπορικών επιθέσεων και αυξημένη δραστηριότητα υποβρυχίων.

3) Εναέρια κατάσταση:

Κατά την χρονική περίοδο 15.4–12.5.1943 σημειώθηκαν πολλές πτήσεις στο χώρο Ηρακλείου και Τυμπακίου. Δεν αναφέρθηκε ρίψη βομβών.

4) Θαλάσσια κατάσταση:

Στις 8.5.1943, 07:40, εντοπίστηκε από το φυλάκιο 612 ένα αναδυόμενο εχθρικό υποβρύχιο που είχε βυθίσει ένα ιστιοφόρο. Στις 08:05, το υποβρύχιο καταδύθηκε εκ νέου. Αναφορά του εν λόγω γεγονότος προωθήθηκε άμεσα σε όλες τις αρμόδιες στρατιωτικές υπηρεσίες.

(περίληψη) Αναφέρονται αθλητικές δραστηριότητες στο Ηρακλείου και Ρέθυμνο, άφιξη του μετακινούμενου βιβλιοπωλείου σε Πεζά, Τυμπάκι και Νεάπολη.

Σελίδα 97 (περίληψη)

3 φωτογραφίες απεικονίζοντας συνάθροιση Γερμανών στρατιωτών.

Σελίδες 98-99 (περίληψη – μετάφραση)

Στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 14.5.1943.

Έκθεση Κατάστασης.

(μετάφραση) α) Πολιτική κατάσταση:

Διακρίνεται μεγάλη ικανοποίηση από την πλευρά του πληθυσμού λόγω του πραγματοποιημένου ελέγχου στον εργασιακό τομέα και καλύτερου επισιτισμού. Σε αυτό προστίθεται ότι η κατάσταση σίτισης στο νησί θεωρείται για την ώρα σχετικά καλή. Ο πληθυσμός δείχνει κόσμια συμπεριφορά απέναντι στη δύναμη κατοχής. Η επίδραση της εχθρικής προπαγάνδας έχει μειωθεί, με αποτέλεσμα μόνο π.χ τα γεγονότα στην Τυνησία να επιδράσουν σε μη σημαντικό βαθμό στη γενική διάθεση. Η από τη δύναμη κατοχής κατανόηση για τα θρησκευτικά έθιμα των Ελλήνων κατά τη διάρκεια των ημερών του Πάσχα έχει επιδράσει θετικά.

β) Κατάσταση εχθρού:

Η δραστηριότητα της αεροπορίας του εχθρού (ημερήσια αναγνώριση, πτήσεις παρενόχλησης και ρίψη υλικού προπαγάνδας) έχει ενταθεί. Έως τώρα δεν έχουν πραγματοποιηθεί ρίψεις βομβών. Εθεάθη στις 8.5.1943, βορείως του Ηρακλείου, εχθρικό υποβρύχιο, το οποίο βύθισε δυο ιστιοφόρα. Δεν παρατηρήθηκε δραστηριότητα συμμοριών. Βάσει συγκρινόμενων αναφορών της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού, της υπηρεσίας Αντικατασκοπείας και του γραφείου Πληροφοριών Μεραρχίας «Siena» παραμένει, ωστόσο, μια συμμορία στο νότιο τμήμα της Δίκτης.

Λόγω αποφασιστικής επέμβασης των στρατευμάτων εναντίον ζωοκλεφτών, δεν πραγματοποιήθηκαν το τελευταίο διάστημα σημαντικής αξίας περιπτώσεις ζωοκλοπής.

γ) Αντικατασκοπεία:

Δεν έχουν αποκαλυφθεί το τελευταίο χρονικό διάστημα περιπτώσεις κατασκοπείας, ωστόσο, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι ο εχθρός διαθέτει, όπως πρωτίτερα, επαρκείς πηγές πληροφόρησης για τον προσανατολισμό αυτού. Δεν έχουν εκδηλωθεί πράξεις δολιοφθοράς.

δ) Εκτίμηση κατάστασης:

Αν και πρέπει να αναμένεται μια αύξηση της εχθρικής δραστηριότητας, ακόμα και από την πλευρά του πληθυσμού, κυρίως της εναέριας, κατά τους θερινούς μήνες, ο πληθυσμός των πόλεων και χωριών έχει επιδείξει ήρεμη και ελπιδοφόρα για τον μέλλον

στάση. Υπάρχει η ελπίδα ότι η Κρήτη δεν θα γίνει ξανά θέατρο μεγάλης κλίμακας μαχών.

Λόγω της αυξανόμενης εναέριας και με υποβρύχια εχθρικής δραστηριότητας, που μέχρι πρότινος, δεν διακρίνονταν ως ένδειξη πρόθεσης επίθεσης, θα πρέπει να αναμένεται μια σε μεγάλο βαθμό δραστηριοποίηση τμημάτων δολιοφθοράς και κατασκοπείας.

Η τοποθέτηση των Ρώσων αιχμαλώτων στις θέσεις των μονάδων έχει επιφέρει έως τώρα εξαιρετικά αποτελέσματα. Οι Ρώσοι είναι πρόθυμοι για εργασία, καθαροί και συμπεριφέρονται υπεύθυνα και σωστά απέναντι στους Γερμανούς στρατιώτες.

Η κατάταξη επιπλέον ικανών Ρώσων κρίνεται ως επιθυμητή. Αντιθέτως, εγείρεται μεγάλο ερωτηματικό περί προσέλκυσης και τοποθέτησης εγχώριων βοηθητικών δυνάμεων. Ο ικανός να φέρει όπλα άντρας δεν θα τεθεί οικιοθελώς στην υπηρεσία του γερμανικού στρατού εξαιτίας της γενικής πολεμικής κατάστασης στο χώρο της Μεσογείου. Εξάλλου, η πλειοψηφία των Κρητικών είναι χαλαρή και απρόθυμη προς εργασία και δεν θα προσέφερε σημαντική βοήθεια για τα στρατεύματα, ούτε τώρα ούτε σε περίπτωση δραστηριοποίησης αυτών.

Εξάλλου, από την αντικατασκοπεία έχει επισημανθεί ο κίνδυνος μιας με ευκολία εισχώρησης κατασκόπων και δολιοφθορών στα στρατεύματά μας, είτε από την πλευρά των συμμοριών ή μέσω της υπηρεσίας κατασκοπείας του εχθρού.

Σελίδα 100 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 13.5.1943.

Αναφέρεται στη δημιουργία υπαίθριας σκηνής εκδηλώσεων στο Ηράκλειο, με τη συνεργασία Στρατού Ξηράς, Πολεμικής Αεροπορίας και Ναυτικού, καταγράφοντας μουσικά έργα, είδος αυτών και μονάδες.

Σελίδες 101-104 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο Γερμανού δεκανέα, με ημερομηνία 15.5.1943. Το έγγραφο ακολουθεί αντίστροφη σειρά, 1η σελ. η 104.

Αναφέρεται σε καλλιτεχνική παράσταση τύπου βαριετέ από τη μεραρχία καταγράφοντας μ.α. συνολικό αριθμό καλλιτεχνών, χώρους εκδήλωσης (Ηράκλειο, Ρέθυμνο, Χουμέρι, Τυμπάκι, Μάλια, Νεάπολη, Αρχάνες), χρονική περίοδο, αριθμό παραστάσεων και επισκεπτών.

Σελίδα 105 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του Διοικητή 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 15.5.1943.

Αναφέρεται στην ήττα των γερμανοϊταλικών δυνάμεων στην Τυνησία κατόπιν σκληρών μαχών και αντίξοων συνθηκών, στην μη πλέον ύπαρξη γερμανικών δυνάμεων επί αφρικανικού εδάφους, προσφέροντας, ωστόσο, χρόνο στην ανάπτυξη δυνάμεων στο νότιο και νοτιοανατολικό μέτωπο στην Ευρώπη για την αντιμετώπιση αγγλικών και αμερικανικών δυνάμεων (εκθειάζεται η παρουσία και η επίδοση των μονάδων της 22ης Μεραρχίας στις μάχες αυτές) και στη διάλυση του Γερμανικού Αφρικανικού Σώματος.

Σελίδα 106 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 15.5.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδα 107 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 16.5.1943.

Αφορά στην περίπτωση δολιοφθοράς στρατιωτικού υλικού κατά τη διαδικασία εκφόρτωσης του ατμόπλοιου «Sinfra».

Σελίδα 108 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Ναυτικής Υπεράσπισης Κρήτης, με ημερομηνία 18.5.1943.

Αφορά στις πολλάκις καθυστερημένες αναφορές προς Μεραρχία για κινήσεις πλοίων μπροστά από τα κρητικά παράλια (καταγράφονται 2 παραδείγματα στη Γαύδο και ακρωτήριο Λίθινο).

Σελίδα 109 (περίληψη)

Δυο (2) αντίγραφα απόρρητα στρατιωτικά έγγραφα. Το πρώτο του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, από 17.5.1943. Αναφορά του Ναυάρχου Αιγαίου όσον αφορά στην ανακάλυψη καμουφλαρισμένης επιπλέονσας αγγλικής νάρκης και στη σχεδιαζόμενη ανατίναξή της. Το δεύτερο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, από 19.5.1943, αναφέροντας τη γνωστοποίηση του παραπάνω εγγράφου.

Σελίδα 110 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 20.5.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδα 111 (περίληψη)

Άρθρο στρατιωτικής εφημερίδας από 20.5.1943, αναφέροντας τη δημιουργία χώρου εκδηλώσεων στο Ηράκλειο, με σκοπό την προώθηση του γερμανικού πολιτισμού στον εγχώριο πληθυσμό.

Σελίδα 112 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 20.5.1943.

Αναφέρεται στον αυστηρότατο έλεγχο σε εισερχόμενα έντυπα (εφημερίδες και περιοδικά), προερχόμενα από τη Γερμανία ή τις κατεχόμενες χώρες, για ύπαρξη υλικού προπαγάνδας.

Σελίδα 113 (περίληψη)

Αναφέρεται στο αυξημένο ενδιαφέρον των στρατιωτών, κατόπιν των αθλητικών εκδηλώσεων, για τη δημιουργία πρωταθλήματος στην Κρήτη, καθώς και στα μέτρα διευκόλυνσης για μεγαλύτερη συμμετοχή σε αυτό.

Σελίδες 114-118 (περίληψη)

Σχέδιο απεικόνισης του προερχόμενου εκ της Σοβιετικής Ένωσης κινδύνου για την Ελλάδα και προπαγανδιστικό κείμενο στην ελληνική γλώσσα, που εστιάζει στον κίνδυνο του μπολσεβικισμού και στις καταστροφικές συνέπειές του για τον υπόλοιπο κόσμο. Ακολουθεί το ίδιο στη γερμανική γλώσσα.

Σελίδες 119-120 (περίληψη)

5 φωτογραφίες καλλιτεχνικής εκδήλωσης.

Σελίδες 121-122 (περίληψη-μετάφραση)

Στρατιωτικό έγγραφο από την 22η Μεραρχία Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 31.3.1943.

Έκθεση Κατάστασης.

(μετάφραση) α) Πολιτική κατάσταση:

Η στάση του πληθυσμού παραμένει σε γενικές γραμμές ήρεμη, στα χωριά καταγίνεται εντατικά με την καλλιέργεια της γης, που αποφέρει την πρώτη συγκομιδή δημητριακών. Ωστόσο, συντελείται υπό προσεκτικά επιμελημένη κάλυψη και μυστικότητα μια ισχυρού μεγέθους πολιτικοποίηση στις πόλεις και χωριά με μεγάλο πληθυσμό, καθώς η κομμουνιστική τάση βρίσκεται σε άνοδο. Αναμένεται το διανεμόμενο από γερμανική πλευρά υλικό προπαγάνδας (αφίσες και φυλλάδια «ο Κόκκινος Κίνδυνος») να επιφέρει το στοχευόμενο αποτέλεσμα.

Η προγραμματισμένη, κατά το χρονικό διάστημα 17.-19.5, εκπομπή από Αθήνα, μιας συνέντευξης με 3 Κρητικούς δεν απέφερε τα αναμενόμενα αποτελέσματα, επειδή δεν τηρήθηκαν οι ανακοινωθείσες ώρες εκπομπής.

β) Κατάσταση εχθρού:

Με εξαίρεση τη δραστηριότητα εναέριας αναγνώριση που ήταν εν μέρει συνδεδεμένη με τη ρίψη μικρού αριθμού υλικού προπαγάνδας, επικρατεί απόλυτη ηρεμία. Άξια προσοχής είναι η τετρασέλιδη προκήρυξη « Το Τέλος στην Αφρική» που ρίχτηκε την νύχτα προς 28.5, στις περιοχές Δαφνές και Πέραμα. Δεν πραγματοποιήθηκαν βομβαρδισμοί. Δεν σημειώθηκαν συμβάντα δραστηριότητας συμμοριών και ζωοκλοπές.

γ) Κατάσταση Αντικατασκοπείας:

Κατά τη διάρκεια του χρόνου αναφοράς, από 15.-31.5, πραγματοποιήθηκαν 3 πράξεις δολιοφθοράς καλωδίων (2 κλοπές και 1 βραχυκύκλωμα της γραμμής Σπήλι – Τυμπάκι). Στις πρώτες 2 περιπτώσεις πρόκειται για κλοπή 10 και 80 μέτρων καλωδίου στρατού. Όσον αφορά στο βραχυκύκλωμα πρόκειται για εκ προθέσεως παρενόχληση.

Ως σοβαρότερη πράξη δολιοφθοράς, θεωρείται η στο σημείο ελέγχου τοποθέτηση εκρηκτικών μηχανισμών στις γέφυρες:

- 1) 1 χλμ βορείως των Αρμανωγείων
- 2) 1,5 χλμ πριν το Τεφέλι
- 3) 0,75 χλμ πριν το Τεφέλι

στη διαδρομή Ηρακλείου - Λιγόρτυνος. Πρόκειται για την τοποθέτηση στις δύο πλευρές στήριξης της γέφυρας 2 κάθε φορά κατάλληλων μηχανισμών, με την ισχύ νάρκης. Με αυτό επιβεβαιώνεται η υποψία ύπαρξης εχθρικής ομάδας κατασκοπείας και δολιοφθοράς στο χώρο δυτικά της Δίκτης.

Τονίζεται για πολλοστή φορά η δολιοφθορά στα πυρομαχικά στο κατάστρωμα του ατμόπλοιου «Simfra», (βλ. αναφορά 22ης Μεραρχίας Πεζικού της 16.5), αν και σύμφωνα με τις έως τώρα διαπιστώσεις, η πράξη δολιοφθοράς πιθανότατα συνέβη ήδη κατά την εκφόρτωση του πλοίου στη Θεσσαλονίκη.

Ο εχθρός κινήθηκε με ιδιαίτερη επιμονή και με τη βοήθεια Ελλήνων κομμουνιστών επιτέλεσε το υπονομευτικό του έργο, μέσω προώθησης κειμένων προπαγάνδας επικινδυνότητας περιεχόμενου. Έτσι, μ. α.:

- 1) Αθλητική Εκπαίδευση για Πολεμικό Ναυτικό, 1ο μέρος (οδηγίες προς φυγοπονία και αυτό-ακρωτηριασμό)
- 2) Το Ζενίθ (ωροσκόπιο για το Πολεμικό Ναυτικό μας και τις μεγάλες απώλειες του)
- 3) Έγχρωμο δημαγωγικό φυλλάδιο «Αγάπα την πατρίδα σου και να αρέσκεσαι να είσαι ήρεμος» (αναφέρεται στην γερμανοϊταλική ρήξη).

4) Αφίσες και φυλλάδια διαφορετικού είδους αναφορικά με τις γερμανικές απώλειες κ.ο.κ.

Έχει δημιουργηθεί, καταφανέστατα, σε περιοχή του Ηρακλείου ένας κεντρικός πυρήνας για το εν λόγω υπονομευτικό έργο, του οποίου η εμβέλεια εισχωρεί μέχρι στις ελληνικές και γερμανικές αρχές. Δεν μπόρεσε να επιτευχθεί, έως τώρα, κάποια επιτυχία στην αντιμετώπισή του.

δ) Εκτίμηση κατάστασης:

Δεν αναμένεται, την παρούσα στιγμή, αύξηση της εχθρικής αεροπορικής δραστηριότητας. Δεν διακρίνονται προθέσεις επίθεσης ή προετοιμασίες αυτής. Η συμπεριφορά του πληθυσμού παραμένει σε ήρεμα πλαίσια.

Είναι απαραίτητο να υπάρξει άμεση και δραστική επέμβαση, μέσω εντατικοποίησης της δράσης των υπηρεσιών Αντικατασκοπείας, Μυστικής Αστυνομίας ή Αστυνομίας Στρατού και σε στενή συνεργασία με τα στρατεύματα, εναντίον των πολλαπλασιαζόμενων περιπτώσεων κατασκοπείας και υπονόμησης από πλευράς του εχθρού. Προς τούτο αναμένεται:

- 1) Η έκδοση αυστηρών εντολών αναφορικά με τις συνενυρέσεις Γερμανών και Ιταλών στρατιωτών με τον ελληνικό πληθυσμό.
- 2) Η τοποθέτηση υπευθύνων αξιωματικών αντικατασκοπείας για επιτήρηση μικρότερων μονάδων στρατού.
- 3) Η σημαντική μείωση του ελληνικού (ανδρικού και γυναικείου) βοηθητικού προσωπικού στις διοικητικές υπηρεσίες, στρατόπεδα, επιτελεία, μεσολαβήσεις κ.ο.κ.

Σελίδες 123-124 (περίληψη)

Λίστα ονομάτων για τους προκριματικούς αγώνες πυγμαχίας στο Διαμέρισμα Ηρακλείου και Ρεθύμνου.

Σελίδες 125-126 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο (2) του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 1.6.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδες 127-129 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο –με καταχώρηση σε στρατιωτική εφημερίδα- από 3.6.1943.

Αναφέρεται στο πρωτάθλημα πυγμαχίας στο Ηράκλειο, καταγράφοντας διαιτητές, κατηγορίες, διεκδικητές τίτλου, αριθμό θεατών. Περιέχονται ακόμα 3 φωτογραφίες από τους εν λόγω αγώνες.

Σελίδες 130 και 132 (περίληψη)

Αναφέρεται στην ύπαρξη νέου κομήτη και στην παρακίνηση, εξαιτίας αυτού, για πραγματοποίηση καλλιτεχνικών εκδηλώσεων στο Ηράκλειο.

Σελίδα 131 (περίληψη)

Αναφέρεται σε αγώνες πυγμαχίας διαφόρων κατηγοριών στο Ρέθυμνο, καταγράφοντας αριθμό θεατών και νικητές.

Σελίδες 133-135 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 9.6.1943.

Σημεία Σύσκεψης μεταξύ Γερμανών Διοικητών, όπως: δραστηριότητα Στρατιωτικής Διοίκησης Κρήτης, συμπεριφορά προς τον άμαχο πληθυσμό, παραβάσεις από στρατεύματα και αξιωματικούς (υπεξαίρεση μεγάλης ποσότητας ελαιόλαδου στο Ρέθυμνο, επιβολή αναγκαστικών εισφορών εκ των τοπικών διοικητών άνευ έγκρισης του τοπικού Φρουραρχείου, λεηλασίες από φρουρούς), προπαγάνδα μέσω αθλητικών εκδηλώσεων και κινηματογράφου, βελτίωση των σχέσεων με τις ιταλικές μονάδες, δημιουργία στρατιωτικών θέσεων (καμουφλάρισμα και χαρακώματα εναντίον θραυσμάτων οβίδων).

Καταγράφεται ακόμα η εκπαίδευση σε τακτική μάχης, σε νέα όπλα (όπως αντιαρματικά και ολμοβόλα), διάλεξη για Μεσόγειο, Ατλαντικό, Ειρηνικό Ωκεανό και Ανατολικό Μέτωπο, περιορισμός της κυκλοφορίας και η ρήξη Γερμανών και Ιταλών στρατιωτών με τον άμαχο πληθυσμό, η καταπολέμηση εχθρικών αεροσκαφών, αθλητικές εκδηλώσεις, η ασφάλεια των χώρων κράτησης και φρούρησης κρατουμένων.

Σελίδες 136-138 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 9.6.1943.

Αναφέρεται στη συμμετοχή αξιωματικών, υπαξιωματικών και οπλιτών σε καλλιτεχνικούς αγώνες ζωγραφικής, γραπτού λόγου, χειροτεχνίας και μουσικής, καταγράφοντας βραβεία σε επιμέρους καλλιτεχνικές κατηγορίες, όνομα επιβραβευμένου, βαθμό και στρατιωτική μονάδα.

Σελίδες 139-141 (περίληψη)

Προκήρυξη -στην ελληνική και γερμανική γλώσσα- από την Ομάδα Προπαγάνδας Κρήτης προς τοπικά Φρουραρχεία για την προώθησή της στον ντόπιο πληθυσμό, σχετικά με τις επιπτώσεις για τους Κρήτες μιας ενδεχόμενης επίθεσης των Άγγλων στο νησί.

Σελίδα 142 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 11.6.1943.

Αναφέρεται στην άφιξη 4 διερμηνέων για την ιταλική γλώσσα στη Μεραρχία (καταγράφοντας όνομα -βαθμό- μονάδα) και 2 διερμηνέων για τη ρωσική γλώσσα.

Σελίδα 143 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 14.6.1943.

Εκτίμηση Κατάστασης, καταγράφοντας τη συνετή στάση του άμαχου πληθυσμού λόγω διευκολύνσεων στη συγκομιδή σοδειάς και της συρρίκνωσης της ζώνης αποκλεισμού στα Αστερούσια (από 5χλμ στο 1), περιπτώσεις πτήσεων συμμαχικών αναγνωριστικών αεροσκαφών (με εν μέρει ρίψη προπαγανδιστικού υλικού), δολιοφθορές σε καλώδια πλησίον των Δαφνών, προετοιμασίες μέτρων εναντίον πολιτικών συλλόγων στο Ηράκλειο, διανομή υλικού προπαγάνδας στον πληθυσμό με φιλογερμανική στάση ή πρόθυμο προς συνεργασία (για τις καθημερινές του πολιτικές του συζητήσεις).

Σελίδες 144-145 (περίληψη)

Στρατιωτικά έγγραφα (2) του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 15.6.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδες 146-147 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 25.6.1943.

Ημερήσια Διαταγή Μεραρχίας περιέχοντας μ.α. την αποχώρηση της Ταξιαρχίας Εφόδου «Rhodos» από τη μεραρχία, κυκλοφοριακές ρυθμίσεις στην πόλη του Ηρακλείου για σήμανση συναγερμού επίπεδο 2, εκμάθηση της γερμανικής γλώσσας στους προερχόμενους από προσαρτημένες περιοχές στη γερμανική επικράτεια χώρες, τη μεταφορά οπλισμού από μέλη του γερμανικού στρατού κατά τη μετακίνησή τους για υπηρεσιακούς λόγους ή στρατιωτική άδεια.

Σελίδες 148-149 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελεί 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 29.6.1943.

Εκτίμηση Κατάστασης, αναφέροντας μ.α. την αμετάβλητη συμπεριφορά του άμαχου πληθυσμού (ως ήρεμη και φιλική απέναντι στους Γερμανούς στρατιώτες, μη αρνητική επίδραση της ενίσχυσης της εκ των συμμάχων προπαγάνδας), τη μη πραγματοποίηση βομβαρδισμών από συμμαχικά αεροσκάφη παρά μεμονωμένων πτήσεων αναγνώρισης με ρίψη προπαγανδιστικού υλικού (ρίψη προκηρύξεων στο Πέραμα), την πραγματοποίηση, χωρίς απρόοπτα, της επιχείρησης «Eiersuche» με τη σύλληψη 160 ατόμων, περιπτώσεις δολιοφθοράς σε καλώδια στην Πηγή, διανομή προκηρύξεων στο Ρέθυμνο και Αρμένους, στρεφόμενες εναντίον των Γερμανών στρατιωτών, την αναμονή μεγάλης κλίμακας αεροπορικών επιθέσεων σε αεροδρόμια και αποθήκες στρατιωτικού υλικού (λόγω αύξησης της συμμαχικής αεροπορικής δραστηριότητας στην ηπειρωτική Ελλάδα) και την εκ τούτου επείγουσα μεταφορά όλου του σημαντικού στρατιωτικού υλικού, την απαραίτητη άσκηση προπαγάνδας στον άμαχο πληθυσμό.

Σελίδες 150-151 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 29.6.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδες 152-154 (περίληψη)

Ανακοίνωση και απόσπασμα άρθρου γερμανικής εφημερίδας.

Αναφέρονται σε αγώνες πυγμαχίας στο Ηράκλειο καταγράφοντας τις κατηγορίες των συμμετεχόντων καθώς και σχολιασμό του αγώνα.

Σελίδες 155-157 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο της μονάδας καταστροφέας αρμάτων 22, με ημερομηνία 5.7.1943. Αφορά στη δολιοφθορά σε αποθήκη υγρών καυσίμων στους Κουνάβους.

(μετάφραση) Η μονάδα αναφέρει στην 22η Μεραρχία Πεζικού, τμ. 1γ ότι στις 5.7.1943 και ώρα 1:13 σημειώθηκε πράξη δολιοφθοράς στην αποθήκη υγρών καυσίμων στους Κουνάβους, κατά την οποία κάηκαν 10 περ. κυβικά μέτρα καύσιμης ύλης Otto.

Η αποθήκη υγρών καυσίμων στους Κουνάβους, που υπάγεται στο στρατιωτικό αεροδρόμιο Καστελλίου, βρίσκεται στο δρόμο μεταξύ Πεζών και Κουνάβων, 500 περ. μέτρα βορείως των Πεζών, με υπεύθυνο αυτής το λοχία Jauck. Η φρουρά της αποθήκης αποτελούνταν έως τώρα από 2 υπαξιωματικούς και 16 άνδρες (Ιταλούς). Το βράδυ της 4.7.1943, ενισχύθηκε με 1 υπαξιωματικό και 8 άντρες του λόχου Κατασκευών Πολεμικής Αεροπορίας Θραψανού

Η αποθήκη υγρών καυσίμων περιβάλλεται με φράχτη από συρματόπλεγμα. Λόγω διασποράς των βαρελιών υγρών καυσίμων, αποθηκεύτηκαν με εντολή της διοίκησης αεροδρομίου, στις 1.7.1943, 18 στοίβες βαρελιών εξωτερικά του φράχτη, σε ειδικό χώρο προστασίας από θραύσματα. Μια τέτοια νέα συσσώρευση καύσιμης ύλης καταστράφηκε από την πράξη δολιοφθοράς.

Η εν λόγω περίπτωση δολιοφθοράς συνέβη κατά τη διάρκεια αλλαγής φρουράς. Ο φρουρός, ένας λοχίας, βρισκόταν τη συγκεκριμένη ώρα του γεγονότος 30 περ. μέτρα δίπλα από τον φλεγόμενο σωρό βαρελιών. Απ' αυτόν, όπως και των υπολοίπων φρουρών δεν παρατηρήθηκε κάτι ύποπτο πριν την απόπειρα.

Η έκρηξη των βαρελιών καυσίμων έγινε αμέσως αντιληπτή από τη φρουρά επιτελείου καταστροφών αρμάτων 22, στις 1:14 διαβιβάστηκε από τον επικεφαλής της αποθήκης υγρών καυσίμων η εν λόγω δολιοφθορά η συνθηματική λέξη «Άγρια Σφήκα» και την ίδια στιγμή επίσης σημάνθηκε συναγερμός στις ομάδες επέμβασης επιτελείου καταστροφών αρμάτων 22 και 2ης ίλης τεθωρακισμένων 212. Στις 1:18 αναφέρθηκε τηλεφωνικώς η δολιοφθορά στο κέντρο αναφορών «Waldemar». Στις 1:25 έγινε αναφορά στον ανώτερο τομέα και στη Μεραρχία. Στις 1:35 ειδοποιήθηκε η μηχανοκίνητη ομάδα Επέμβασης, αποτελούμενη από τον 1ο θωρακισμένο λόχο Αναγνώρισης 122. Στις 1:40 ενημερώθηκαν όλες οι βρισκόμενες στον χώρο επιτήρησης Πεζών μονάδες, αναφορικά με την περίπτωση δολιοφθοράς και ταυτόχρονα, δόθηκε εντολή στη φρουρά να προβεί σε συλλήψεις ύποπτων ατόμων.

Στις 1:20 είχε ήδη μεταβεί με οχήματα η ομάδα Επέμβασης καταστροφών αρμάτων 22, με δύναμη 1 αξιωματικό, 2 υπαξιωματικούς και 15 άνδρες καθώς και μια ομάδα Επέμβασης της 2ης ίλης Τεθωρακισμένων 212, με δύναμη 2 αξιωματικούς, 2 υπαξιωματικούς και 15 άνδρες προς την αποθήκη υγρών καυσίμων.

Οι ομάδες Επέμβασης απέκλεισαν την αποθήκη καυσίμων από Βορρά, Ανατολή και Νότο και διερεύνησαν το συγκεκριμένο χώρο για ύποπτα άτομα. Στο συγκεκριμένο χώρο, με τον οποίο γειτνίαζε η αποθήκη υγρών καυσίμων μέσω αμπελώνων και ελαιώνων, δεν εντοπίστηκε κάτι από τους δράστες.

Στις 2:00 τοποθετήθηκε από την ειδική μηχανοκίνητη μονάδα Καταδίωξης, από την αποθήκη καυσίμων με κατεύθυνση Καταλάγαρι, Ζαγουριανοί, Κώμες και πέριξ της αποθήκης προς Νότο, από μία περιπολία με αποστολή το κτένισμα της περιοχής, την παραμονή τους- ως φρουρά- έως το ξημέρωμα στα εν λόγω χωριά, στα οποία δεν υπάρχουν γερμανικά στρατεύματα και στη σύλληψη υπόπτων ατόμων

Στις 2:14 εκδηλώθηκε έκρηξη σε αμπελώνα, 50 μ. βορείως των φλεγόμενων βαρελιών καύσιμης ύλης. Δεν προκλήθηκαν ωστόσο ζημιές. Σε απόσταση 5 μ. από τη θέση αυτή ανακαλύφθηκε, κατά την εξερεύνηση της περιοχής, μια σακούλα με 8 έτοιμους προς χρήση εκρηκτικούς μηχανισμούς των 300 γρ., σε λινάτσα με πυροσωλίνες έκρηξης και φυτίλι ελεγχόμενης χρονικής ανάφλεξης, καθώς και σχοινί περ. 1,25μ μήκους.

Κατά την άποψη της μονάδας, η εν λόγω πράξη δολιοφθοράς μπόρεσε να διεξαχθεί ιδιαιτέρως εύκολα, λόγω αποθήκευσης μέρους της καύσιμης ύλης εκτός της περιφράξης, με αποτέλεσμα οι δράστες να μπορέσουν να πετάξουν με ευκολία το εκρηκτικό σώμα από ένα 2 περ. μέτρων ύψους ανάχωμα στο μέσο της σωρού των καυσίμων, χωρίς να χρειαστεί να τα προσεγγίσουν. Οι φρουροί μετακινούνταν στη συνήθη διαδρομή φρούρησης στο εσωτερικό της περίφραξης, που βρίσκεται περ. 5-10 μ. απόσταση από το φλεγόμενο σωρό βαρελιών.

Στον άμεσα περιβάλλοντα χώρο της αποθήκης υγρών καυσίμων εκτείνονται αμπελώνες και ελαιώνες που καλύπτουν την περιοχή, δυσκολεύουν πολύ την παρατήρηση, ευνοούν εξαιρετικά την προσέγγιση τους από τους δράστες και την φυγή τους κατόπιν τέλεσης της πράξης.

Λόγω των ανακαλυφθέντων εκρηκτικών σωμάτων σε σάκο και άλλων εκρηκτικών υλικών που εντοπίστηκαν 1 ώρα μετά την έκρηξη, πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν η πιθανότητα ότι υπήρξε πρόθεση καταστροφής περισσότερων βαρελιών καύσιμης ύλης. Οι δράστες δεν το κατόρθωσαν λόγω της έγκαιρης επέμβασης των ομάδων Επέμβασης και των ληφθέντων μέτρων .

Σελίδες 158-159 (περίληψη-μετάφραση)

Αντίγραφο τηλεγραφήματος από το 65ο Σύνταγμα Γρεναδιέρων προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 5.7.1943.

Αναφέρεται στο συμβάν δολιοφθοράς στα Πεζά (βλπ. σ. 155-157) και Καστέλλι.

(μετάφραση) 2) Καστέλλι: στις 23:30 πλησίασαν 2 άνδρες το χώρο στάθμευσης αεροσκαφών Καθέτου Εφόρμησης σημείο 4. Βάσει μαρτυρίας Ιταλού φρουρού φορούσαν χακί στολή χωρίς κάλυψη στο κεφάλι. Έφεραν σακίδιο πλάτης. Ο φρουρός τους κάλεσε και απαίτησε τα συνθηματικά. Το ίδιο άκουσε και ο Ιταλός φύλακας, πυροβόλησε δυο φορές και ταυτόχρονα, ειδοποίησε μέσω καλέσματος τον βρισκόμενο σε κοντινή απόσταση φρουρό αεροσκαφών. Αυτός πυροβόλησε αμέσως 3 φορές. Οι δολιοφθορείς ξάπλωσαν κατόπιν στον αμπελώνα, απέναντι από τον φρουρό και ανταπέδωσαν τα πυρά με αυτόματο όπλο. Αποτέλεσμα τούτου, ήταν ο τραυματισμός του Ιταλού στρατιώτη στη δεξιά κάτω κνήμη. Μολονότι ο φύλακας πυροβόλησε πολλές φορές εναντίον των σαμποτέρ, κατόρθωσαν να διαφύγουν στο σκοτάδι με κατεύθυνση τους Μουχτάρους. Ο τομέας δεν έλαβε γνώση των εν λόγω συμβάντων.

Μεταξύ 23:30- 23:40 έγιναν αντιληπτοί από φρουρό Α/Α πυροβολαρχίας στους Μουκτάρους ύποπτοι θόρυβοι. Ο φρουρός έριξε μια φωτοβολίδα. Ένας δεύτερος φρουρός, τη στιγμή που φωτίστηκε το μέρος, δέχθηκε σφαίρα στο στήθος με θανατηφόρο αποτέλεσμα. Ο διοικητής τομέα έλαβε γνώση αυτού στις 6:00 και σήμανε συναγερμό με το συνθηματικό «Ειδική Δύναμη». Ο Διοικητής αεροδρομίου προώθησε αμέσως τη σήμανση συναγερμού στον τομέα του και τοποθέτησε την ειδική ομάδα Λόχου Καταδίωξης στη νοτιοδυτική περιφέρεια του αεροδιαδρόμου, με εντολή το κτένισμα της περιοχής προς Μουκτάρους. Στις 00:13 μετακινήθηκε η ειδική ομάδα Καταδίωξης του 1ου λόχου 65ου Συντάγματος Γρεναδιέρων, με εντολή να φτάσει έως τους Βαρβάρους και να κτενίσει το έδαφος του ρέματος Μπαμπουλάνη και τον ελαιώνα δεξιά της κοίτης του ποταμού έως το ύψους του φυλακίου 2.

Αποτέλεσμα: σύλληψη 6 πολιτών που βρίσκονταν σε χωράφια με δημητριακά. Δεν υφίσταται κάποια ένδειξη υποψίας. Στις 00:20 2 εκρήξεις προς το αεροδρόμιο. Στις 00:35 μια τρίτη έκρηξη. Αποτέλεσμα των εκρήξεων αυτών: καταστράφηκε 1 αεροσκάφος και 1 βαρέλι με 200 λίτρα βενζίνης καθαρισμού. Οι γομώσεις είχαν τοποθετηθεί στο δεξί φτερό και πιθανότατα στο κάλυμμα του κινητήρα. Κατά τη διάρκεια της επιχείρησης βρέθηκαν ακόμα 1 σάκος με 8 σώματα έκρηξης, 2 εφεδρικοί πυροκροτητές και 3 σφαίρες διαμέτρου 12 χιλ. αγγλικής προέλευσης. Από τη Μυστική Αστυνομία Στρατού έχουν ξεκινήσει επιπλέον έρευνες. Θα ακολουθήσει λεπτομερής αναφορά.

Σελίδες 160-166 (περίληψη -μετάφραση)

Απόρρητα στρατιωτικά έγγραφα (2) προς 65ο Σύνταγμα Γρεναδιέρων, από 5.7.1943.

Αναφέρεται στην επιχείρηση δολιοφθοράς στους Κουνάβους (βλ. σ. 155-157) και στο αεροδρόμιο Καστελλίου (βλ. σ. 158-159). Συνημμένα στο έγγραφο των σ. 167-169.

(μετάφραση) 3) Πιθανή σημείωση της δολιοφθοράς:

Η ομάδα δολιοφθορέων, που οδηγήθηκε με βεβαιότητα από γνώστες της περιοχής, έφτασε στο χώρο του αεροδρομίου, πιθανώς από τα ανατολικά, μέσω μιας συνδεδεμένης με το αεροδρόμιο κοιλάδας. Στο σημείο εκεί, προσέκρουσε πιθανότατα σε καταφύγιο

προστασίας από θραύσματα βομβών, βρισκόμενα σε περιφερειακό δρόμο, στον οποίο βρίσκονταν το χωρίς φύλαξη αεροσκάφος 35. Εδώ, η ομάδα δολιοφθορέων κατόρθωσε ανενόχλητη να τοποθετήσει 2 εκρηκτικά σώματα που λόγω λειτουργίας των- ήδη ανακαλυπτόμενων - πυροκροτητών μπόρεσαν να ρυθμιστούν σε δυο ώρες. Αυτός ο πιθανός χρόνος ανάφλεξης επιβεβαιώθηκε από τους σκαπανείς και τη Μυστική Αστυνομία Στρατού.

Κατόπιν, η ομάδα δολιοφθορέων συνέχισε, πιθανών, την πορεία της δίπλα στον περιφερειακό δρόμο με δυτική κατεύθυνση και τοποθέτησε στο επόμενο κουβούκλιο προστασίας 1 εκρηκτικό σώμα, σε βρισκόμενο εκεί βαρέλι με βενζίνη.

Οι δολιοφθορείς απωθήθηκαν από τους εκτελώντας χρέη φρουράς Ιταλούς πλησίον των υπολοίπων σταθμευμένων δίπλα στον περιφερειακό δρόμο αεροσκαφών, πάνω από τη νότια περιφέρεια του αεροδρομίου προς το βρισκόμενο στη νοτιοδυτική άκρη του χώρου στάθμευσης αεροσκαφών Καθέτου Εφόρμησης που πιθανότατα, ήταν ο κύριος στόχος τους.

Η εκτέλεση επιπλέον πράξεων δολιοφθοράς εμποδίστηκε λόγω ετοιμότητας της ιταλικής φρουράς. Ωστόσο, παρέλειψαν να αναφέρουν το συμβάν σε κάποια στρατιωτική υπηρεσία, η οποία θα μπορούσε να σημάνει κατάσταση συναγερμού κατά τον τρέχοντα ήδη χρόνο. Μολονότι οι άσκοποι πυροβολισμοί από πλευράς των Ιταλών φρουρών ανήκουν στα συμβάντα της νύχτας, κανένας στρατιώτης δεν προέβη σε αναφορά.

Οι δολιοφθορείς κατόρθωσαν να διαφύγουν με κατεύθυνση τους Μουκτάρους και συνάντησαν στη διαδρομή αυτή, λίγο πριν τις 23:40, την Α/Α πυροβολαρχία η οποία βρισκόταν μεταξύ του χώρου στάθμευσης των αεροσκαφών Καθέτου Εφόρμησης και Μουκτάρων και διέφυγαν από εκεί έπειτα, πιθανότατα προς νοτιοδυτικά.

Σελίδες 167-169 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο-με 2 συνημμένα- από το 65ο Σύνταγμα Γρεναδιέρων προς Στρατιωτική Διοίκηση Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 5.7.1943.

Αναφέρεται στα ήδη καταγεγραμμένα γεγονότα (καταγράφεται ως αιτία η επέκταση του συγκεκριμένου χώρου, η έλλειψη προσωπικού φύλαξης και κάποια κενά στην επιτήρηση των εν λόγω χώρων, που ήταν ήδη γνωστά στους σαμποτέρ και μπόρεσαν με επιδέξιο τρόπο να τα εκμεταλλευτούν και να φέρουν την αποστολή τους εις πέρας) και στα λαμβανόμενα μέτρα.

Σελίδες 170-173 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο από την Ομάδα Μυστική Αστυνομία Στρατού 611 προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 6.7.1943.

Αφορά στη γνωστοποίηση και περιγραφή των γεγονότων που αφορούν στις επιχειρήσεις δολιοφθοράς στο αεροδρόμιο Καστελλίου, στους χώρους αποθήκευσης υγρών καυσίμων στην περιοχή Κουνάβων και Πεζών και στην απόπειρα εναντίον στρατιωτικού οχήματος πλησίον των Μουκτάρων.

Ως αντίποινα καταγράφεται: η σύλληψη 45 πολιτών από τους νομούς Χανίων, Ηρακλείου και Ρεθύμνου, ως όμηροι και η εκτέλεση τους, η απαγόρευση κυκλοφορίας από 21:00 έως 4:30, η διακοπή λειτουργίας όλων συνολικά των χώρων εστίασης στις 20:00.

Σελίδες 174-178 (περίληψη)

Αντίγραφο στρατιωτικού εγγράφου από τον 2ο λόχο τάγματος Σκαπανέων 22 προς 22η Μεραρχία Πεζικού, με ημερομηνία 6.7.1943.

Αφορά στην περιγραφή, προέλευση και τρόπο χρήσης των ανακαλυπτόμενων, στις 5.7.1943, σωμάτων έκρηξης. Αρχική σελίδα η 175 (το περιεχόμενο της σ. 176 είναι το ίδιο με αυτό της σ. 174. Ακολουθεί σχεδιάγραμμα.

Σελίδα 179 (περίληψη-μετάφραση)

Αντίγραφο τηλεγραφήματος προς 22η Μεραρχία Πεζικού και Διαμέρισμα Ηρακλείου, με ημερομηνία 5.7.1943.

Ανακοίνωση του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, για προώθησή της στα Τοπικά Φρουραρχεία προς γνωστοποίηση της στους δημάρχους και μέσω αυτών στον άμαχο πληθυσμό.

(μετάφραση)

ΚΡΗΤΕΣ

Από το χρονικό σημείο ανάληψης του αξιώματος μου ως Διοικητής Φρουρίου Κρήτης, έχω επιδείξει όλο αυτό το διάστημα τη μεγαλύτερη υποχωρητικότητα, προσδοκώντας μια νομοταγή συμπεριφορά εκ μέρους του πληθυσμού και έχω παράσχει, αδιάκοπα, μια σειρά από προνόμια. Παρόλα αυτά διεπράχθησαν τη νύχτα της 4. προς 5. Ιουλίου 1943 μια βάσει σχεδίου σειρά επιθέσεων σε θέσεις του γερμανικού στρατού όπου 1 Γερμανός στρατιώτης βρήκε το θάνατο και 1 Ιταλός τραυματίστηκε. Με αυτό, ο πληθυσμός παραβίασε την ειρήνη.

Εξαιτίας του γεγονότος ότι οι δράστες των συγκεκριμένων πράξεων δολιοφθοράς μπόρεσαν να τις πραγματοποιήσουν με την υποστήριξη ενός μέρος του πληθυσμού, διατάσσω τα παρακάτω:

- 1) η ώρα απαγόρευσης κυκλοφορίας σε ολόκληρη την επικράτεια της νήσου ορίζεται, εφεξής μέχρι νεωτέρας, από 21:00 έως 4:30. Οι χώροι αναψυχής πρέπει να κλείσουν στις 20:00.
- 2) Οι κινηματογράφοι για τον άμαχο πληθυσμό θα μείνουν μέχρι νεωτέρας κλειστοί.
- 3) Ανακαλούνται οι άδειες εργατών του γερμανικού στρατού για εργασίες συγκομιδής.
- 4) 50 ένοχα άτομα εκτελέστηκαν. Επιφυλάσσω επιπρόσθετα σκληρά μέτρα εάν μέσα σε διάστημα 7 ημερών δεν εντοπιστούν οι δράστες και οι συνεργάτες αυτών.

Σελίδες 180-181 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο από την Ομάδα Μυστικής Αστυνομίας Στρατού 611, Φρουραρχείο Ηρακλείου προς Διοικητή 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 5.7.1943.

Υποβολή λίστας 19 πολιτών προς εκτέλεση, καταγράφοντας προσωπικά στοιχεία αυτών και κατηγορία.

Σελίδα 182 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του 16ου Συντάγματος Γρεναδιέρων προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 6.7.1943.

Αφορά στην εκτέλεση 7 ομήρων καταγράφοντας προσωπικά στοιχεία αυτών.

Σελίδα 183 (μετάφραση)

Αναγγελία

Τη νύχτα της Κυριακής 4.7 προς Δευτέρα 5.7, άγνωστοι δράστες αποπειράθηκαν, υπό τη συμμετοχή και ανοχή του άμαχου πληθυσμού, την πραγματοποίηση επιθέσεων εναντίον εγκαταστάσεων και χώρων του Γερμανικού Στρατού, μολονότι τέτοιου είδους πράξεις παραπέμπονται πάντα και άμεσα σε νόμιμου χαρακτήρα στρατιωτικές συνέπειες. Τώρα πλέον έχει χυθεί, κατά τις τελευταίες επιθέσεις, αίμα Γερμανών στρατιωτών. Αυτό απαιτεί την επιβολή αυστηρών αντιποίνων. Εξαιτίας αυτού, κατόπιν διαταγής του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης θα υποστούν αυτοί το θάνατο δια

πυροβολισμό, ως μέρος μαζικής εκτέλεσης στρεφόμενης εναντίον 50 ατόμων. Γνωστοποίηση κατόπιν εντολής μου.

Ηράκλειο, την 6.Ιουλίου 1943

Κατόπιν διαταγής του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης

υπογ. Knebel
Ταγματάρχης

Σελίδα 184 (μετάφραση)

Περιφερειακό Φρουραρχείο Ηρακλείου

Ηράκλειο την 5. Ιουλίου 1943.

Γνωστοποίηση.

Στον πληθυσμό της συνολικής περιοχής του Ηρακλείου απαγορεύεται από την παρούσα χρονική στιγμή και μέχρι νεωτέρας η κίνηση σε δημόσιους δρόμους και πλατείες, μεταξύ 21:00 και 4:30 το πρωί. Πολίτες που θα συναντιούνται εκεί, κατά τη διάρκεια του συγκεκριμένου χρονικού πλαισίου, θα συλλαμβάνονται. Σε περίπτωση προσπάθειας διαφυγής θα γίνεται χρήση όπλων.

Η εν λόγω διάταξη δεν ισχύει για τα μέλη της Ελληνικής Χωροφυλακής και Πυροσβεστικής, τα οποία θα πιστοποιούνται μέσω στολής και υπηρεσιακής ταυτότητας. Έλληνες πολίτες που δραστηριοποιούνται σε γερμανικές υπηρεσίες, επιτρέπεται να κινούνται με στρατιωτική συνοδεία μεταξύ οικίας αυτών και χώρου απασχόλησης. Οι εργάτες και υπάλληλοι του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος και τηλεφωνίας, καθώς υποχρεούνται να εργάζονται κατά τη διάρκεια της νύχτας, θα λάβουν περιβραχιόνιο ως διακριτικό σήμα που θα τους παρέχει το δικαίωμα διέλευσης δημοσίων δρόμων και πλατειών χωρίς στρατιωτική συνοδεία, κατά τη διάρκεια των ωρών αποκλεισμού.

Κάθε παράβαση θα τιμωρηθεί αυστηρότατα. Αυτή η εντολή τίθεται άμεσα σε ισχύ.

Ηράκλειο, την 5. Ιουλίου 1943

Ο Περιφερειακός Διοικητής:

Υπολοχαγός

Όλοι οι χώροι εστίασης θα πρέπει να κλείνουν στις 20:00.

Προς 22η Μεραρχία Πεζικού

Σελίδα 185 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του 3ου τάγματος 65ου Συντάγματος Γρεναδιέρων, με ημερομηνία 1.7.1943.

Αναφέρεται στη διεξαγωγή κολυμβητικών αγώνων, κατάδυσης και υδατοσφαίρισης στο λιμάνι του Ηρακλείου.

Σελίδα 186 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 29.6.1943.

Αναφέρεται στην προπαγάνδα των συμμάχων και στην επιρροή της στον Γερμανό στρατιώτη.

Σελίδα 187 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 1.7.1943.

Αφορά στην ανάγκη καλύτερης επεξεργασίας πληροφοριών και αναφορών για τα συμμαχικά στρατεύματα και στον αρτιότερο συντονισμό για την αποφυγή σύγχυσης στο πλαίσιο των εν λόγω πληροφοριών και αναφορών κατασκόπων και συνεργατών του γερμανικού στρατού, προς μια καλύτερη και πιο αξιόπιστη αξιολόγηση της κατάστασης.

Σελίδα 188 (περίληψη)

Περιέχει ποίημα στη γερμανική γλώσσα.

Σελίδα 189 (περίληψη)

Αναφέρει οδηγίες για τους νεοεισερχομένους Γερμανούς στρατιώτες στην Ελλάδα.

Σελίδες 190-192 (μετάφραση)

Έκκληση

του Υπουργού Κυβερνήτη Κρήτης
κ. Ιωάννη Πασσαδάκη, προς τον κρητικό λαό.

Συμπατριώτες,

Είμαι βαθύτατα επηρεασμένος εξαιτίας των τελευταίων λυπηρών γεγονότων που έχουν εκ νέου διαταράξει την ηρεμία στο νησί μας και έχουν γίνει αιτία να χάσουν πολλοί άνθρωποι τη ζωή τους.

Δεν έχω σταματήσει ποτέ να σας συστήνω να είστε συνετοί και να σας τονίζω ότι βρισκόμαστε σε ένα σκληρό πόλεμο κι ότι οι διοικητές των εδώ στρατευμάτων κατοχής, παρά την καλοκαρδία και προθυμία τους που δείχνουν ως άνθρωποι, είναι αντίθετα υποχρεωμένοι, εξαιτίας της υπηρεσίας που ασκούν και της ευθύνης που έχουν, να επιβάλλουν αυστηρότατα μέτρα για την ασφάλεια των μονάδων τους.

Έχω επανειλημμένα ρητά αναφέρει ότι δεν θα πρέπει να περιμένουμε επιείκεια και έλεος για άδικες πράξεις που διεπράχθησαν εναντίον των δυνάμεων κατοχής, επειδή τέτοιες πράξεις τιμωρούνται σκληρά από οποιονδήποτε στρατό στον κόσμο.

Είμαι ακράδαντα πεπεισμένος ότι αυτή την πραγματικότητα την έχει ήδη αντιληφθεί το μεγαλύτερο τμήμα του κρητικού πληθυσμού, το οποίο έχει συνειδητοποιήσει τη συνολική κατάσταση του πολέμου και τη φύση του στρατού κατοχής και για αυτό συμπεριφέρεται με σύνεση και πειθαρχία στους κανόνες του.

Δυστυχώς, οι άνθρωποι, οι οποίοι φθονούν την ηρεμία στην Κρήτη που εμείς έχουμε κερδίσει με πολλούς κόπους και θύματα, έχουν ξαναέρθει για να μας περιπλέξουν σε νέες περιπέτειες.

Τι θέλουν αυτοί οι άνθρωποι της προπαγάνδας; Θέλουν ίσως να απελευθερώσουν την Κρήτη. Η περίπτωση της Κρήτης, όπως συχνά έχει τονιστεί από τη στρατιωτική διοίκηση Φρουρίου Κρήτης, θα ρυθμιστεί με τα άλλα εδαφικά ζητήματα των κατεχομένων χωρών, αμέσως μετά το πέρας του πολέμου.

Ποιο το νόημα και τι σκοπό έχουν τέτοιες πράξεις, που σε κάθε περίπτωση δεν είναι σε θέση να απομακρύνουν από το νησί τις ισχυρές δυνάμεις κατοχής και μόνο οδηγούν τον μικρό σε αριθμό και άοπλο πληθυσμό μας σε λάθος δρόμο, που θα κοστίσει εκατόμβη από νεκρούς.

Συμπολίτες,

η σημερινή κατάσταση δεν έχει καμιά ομοιότητα, όπως κάποιοι εσφαλμένα νομίζουν, με τις συνθήκες του 1821 και των άλλων αγώνων για την ελευθερία.

Σήμερα, έχουν αλλάξει εντελώς οι εποχές και οι συνθήκες. Οι δυνάμεις κατοχής, όπως έχει νωρίτερα ειπωθεί, έχουν εισέλθει στα εδάφη μας να καταπολεμήσουν τους εχθρούς τους και όχι το μικρό σε πληθυσμό λαό μας, δεν έχουν έρθει να κατακτήσουν εδάφη, αλλά εξαιτίας των πολεμικών συνθηκών από τις οποίες υποφέρουν όπως και εμείς.

Από την εμφάνιση του μεγαλύτερου κινδύνου, δηλαδή της υποδούλωσης και σκλαβιάς των χριστιανικών λαών της Ευρώπης από τον ρωσικό μπολσεβικισμό, που έχουν προετοιμάσει, για το σκοπό αυτό, εδώ και πολλά χρόνια αυτοί που βρίσκονται πίσω του, δηλαδή οι κυρίαρχοι ηγεμόνες Εβραίοι, τα γερμανικά στρατεύματα βρίσκονται με εξαιρετικό ρίσκο και περίσσιο θάρρος σε πόλεμο εναντίον τους και έχουν το δικαίωμα να ζητούν να αντιμετωπιστούν από τη μεριά μας ως φιλικά και παρέχοντα προστασία σε μας στρατιωτικά τμήματα, τα οποία μας έχουν σώσει από τον απερίγραπτο φανατισμό του μπολσεβικισμού και σήμερα ακόμα μας προστατεύουν από όσα εμείς μόνοι δεν θα μπορούσαμε να αποφύγουμε.

Ποια σύγκριση μπορεί να γίνει ανάμεσα στις σημερινές συνθήκες και σε αυτές των αγώνων για την ελευθερία;

Όλοι όσοι πραγματικά αγαπούν την πατρίδα και τη θρησκεία μας καταλαβαίνουν ότι έχουν αλλάξει οι συνθήκες με την εμφάνιση του μπολσεβικισμού και η θέση μας είναι με την πλευρά των δυνάμεων κατοχής, επειδή όταν είναι με την πλευρά τους, τότε μάχεται πραγματικά για τη διασφάλιση όλων των ιερών της πατρίδας μας, των οποίων πεπρωμένο καθώς και όλων των χριστιανικών λαών της Ευρώπης έχει συνδεθεί με αυτό της Γερμανίας. Εάν δεν είναι υλοποιήσιμο, τότε πρέπει τουλάχιστον να μην κρατάμε εχθρική στάση απέναντι τους. Οι αγρότες μας οφείλουν να μη βοηθούν και υποθάλλουν τα όργανα εχθρικής προπαγάνδας τα οποία διαπράττουν πράξεις δολιοφθοράς και άλλες δραστηριότητες εναντίον των δυνάμεων κατοχής, επειδή οι συνέπειες των πράξεων τους βλάπτουν τον άμαχο πληθυσμό καθώς θεωρούνται συνένοχοι.

Τα στρατεύματα κατοχής δεν μισούν, σε καμία περίπτωση, τον πληθυσμό μας και δεν θέλουν να τον βλάψουν. Στρέφονται μόνο εναντίον συνωμοτών και δραστών μέσω των επιβαλλόμενων μέτρων.

Αυτοί οι προπαγανδιστές θέλουν σε συνεργασία με τους κομμουνιστές να επιδεινώσουν την εδώ κατάσταση που έχει ήδη τώρα οξυνθεί στην βόρεια Ελλάδα, όπου οι γεμάτοι θράσος Μπολσεβίκοι έχουν ιδρύσει ένοπλες συμμορίες, λεηλατούν τα πάντα, επιτίθενται στα χωριά, απαγάγουν και σκοτώνουν εξέχοντες προσωπικότητες των κοινοτήτων, προέδρους, γιατρούς, ιερείς και όργανα της τάξης. Χρησιμοποιούν τα πιο απάνθρωπα βασανιστήρια εναντίον των φυλακισμένων και μιμούνται τις μεθόδους που οι σύντροφοί τους, οι μπολσεβίκοι, χρησιμοποιούν στη Ρωσία.

Το υπουργείο Εσωτερικών μέσω δημοσίας γνωστοποίησης που δημοσιεύθηκε στις 29 Ιουνίου σε εφημερίδα της Αθήνας, αναφέρει λεπτομερώς όλα τα εγκλήματα των Μπολσεβίκων και καταγράφει τα ονόματα των θυμάτων τους, που ανέρχονται έως σήμερα σε πολλές εκατοντάδες. Αυτό που συνέβη στην ηπειρωτική Ελλάδα, δεν πρέπει να συμβεί εδώ. Οι γερμανικές αρχές δεν θα επιτρέψουν να μετατραπεί η εδώ κατάσταση σε αναρχία. Οι υπαίτιοι του κακού μπολσεβίκοι, που θα επιχειρήσουν να διαταράξουν την ηρεμία και τάξη στο νησί, δεν θα το επιτύχουν και όσοι βοηθήσουν αυτές τις προσπάθειες τους θα τιμωρηθούν αυστηρότατα και θα πρέπει να είναι για αυτό σίγουροι.

Συμπατριώτες, μην ακούτε αυτούς που σας λένε ψέματα, ότι δηλαδή η Γερμανία θα χάσει τον πόλεμο, και θέλουν να σας παραπλανήσουν με πράξεις εναντίον των δυνάμεων κατοχής. Οι Αγγλοσάξονες είχαν πρόσφατα μια επιτυχία στην Αφρική, επειδή ήταν 8-10 φορές πιο ισχυροί και φυσικά, ήταν η τελευταία τους επιτυχία.

Στο ευρωπαϊκό όμως έδαφος καθίσταται αδύνατο να δημιουργήσουν ένα μέτωπο και αν το τολμήσουν, θα γνωρίσουν αμέσως την ήττα και θα αιχμαλωτιστούν. Μετά την ήττα του γαλλικού στρατού δεν μπορούν οι Αγγλοσάξονες να επανακτήσουν την Ευρώπη από τα χέρια της Γερμανίας. Ο πόλεμος έχει χαθεί για αυτούς. Προβλέπουμε ότι μετά από σύντομο χρονικό διάστημα, τα αγγλικά και αμερικανικά στρατεύματα θα διασπαστούν λόγω της ανικανότητας τους να δημιουργήσουν ένα νέο μέτωπο στην Ευρώπη και οι Αμερικανοί θα επιστρέψουν αναγκαστικά στη χώρα τους, λόγω της υφιστάμενης ιαπωνικής πίεσης.

Οι Αγγλοσάξονες δεν θα γίνουν ποτέ ικανοί στρατιώτες για να ελευθερώσουν, όπως πιστεύουν, την Ευρώπη.

Το μόνο που είναι ικανοί να κάνουν, είναι οι τρομοκρατικής φύσης βομβιστικές επιθέσεις εναντίον του άμαχου πληθυσμού, οι οποίες διατάσσονται από τους Εβραίους ώστε να εκδικηθούν τους χριστιανικούς λαούς και να τους εξοντώσουν. Αυτές τις απάνθρωπες βομβιστικές επιθέσεις σε διαφορετικές κατεχόμενες περιοχές, τις επιχειρούν οι Αγγλοσάξονες και θα οδηγήσουν αυτά τα κράτη αργότερα να συνεργαστούν με την Γερμανία.

Οι Αγγλοσάξονες δεν έχουν επομένως επιτύχει στην Αφρική να προσφέρουν ασφάλεια ούτε είναι ικανοί να απελευθερώσουν κάποιο λαό.

Ακολουθως, όχι εμείς αλλά οι Αγγλοσάξονες χρειάζονται την απελευθέρωσή τους από τον διεθνή καπιταλιστικό Ιουδαϊσμό στο Λονδίνο και Αμερική, επειδή από την μια είναι αγκιστρωμένοι και αιχμάλωτοι του Ιουδαϊσμού και από την άλλη είναι εξαρτημένοι από τον μπολσεβικισμό, τον οποίο σύντομα θα καταλάβουν οι λαοί τους.

Δεν πρέπει λοιπόν να επηρεαστείτε από την επιτυχία των Αγγλοσαξόνων στην Αφρική και δεν πρέπει να θεωρείται ότι η Γερμανία έχει χάσει τον πόλεμο εξαιτίας των γεγονότων αυτών.

Την ίδια στιγμή, η επιτυχία των Αγγλοσαξόνων στην Αφρική θα γίνει, κατά τη γνώμη μου, η αιτία εξόντωσης τους, επειδή, εάν αυτοί με τις μικρές τους εκεί δυνάμεις δημιουργήσουν ένα μέτωπο στην Ευρώπη, θα εξολοθρευτούν και εάν δεν το επιχειρήσουν εκ νέου, παρά μείνουν αδρανείς, τότε δεν θα υπάρξει συμφωνία μεταξύ τους και θα διασπαστούν.

Συμπατριώτες,

στη φρίκη ενός παγκοσμίου πολέμου υποφέρουμε επίσης κι εμείς, και θα πρέπει να παραδεχτείτε ότι το βιώνουμε λιγότερο από άλλες χώρες, εξαιτίας της παρουσίας των γερμανικών στρατευμάτων στην Κρήτη. Οποιαδήποτε άλλη αλλαγή κατάστασης θα μας οδηγήσει σε έναν πλήρη αφανισμό και θα αναπολήσουμε με δάκρυα, μέσα στην απελπισία και αμηχανία μας, την εν λόγω εποχή.

Σας εκλιπαρώ, εάν πραγματικά αγαπάτε την χώρα, την οικογένεια σας και εσάς τους ίδιους, σταματήστε να δέχεστε και να δίνετε σημασία στην προπαγάνδα των ξένων, η οποία θα δημιουργήσει νέο πόνο στην Κρήτη.

Η Κρήτη πρέπει, την παρούσα στιγμή, να παραμείνει σε κατάσταση ηρεμίας, πιστή στην ιδέα της πατρίδας, της θρησκείας και της οικογένειας. Αυτά τα υψηλά ιδανικά πρέπει να υπερασπιστείτε, εάν συνειδητοποιείτε τον κίνδυνο του Κόκκινου Στρατού. Η Κρήτη, αν κριθεί αναγκαίο, θα αντισταθεί με θάρρος για να σωθεί η μητέρα Ελλάδα από την υποδούλωση και τα εγκλήματα των οργάνων των Εβραίων και Μόσχας. Αυτό το υψηλό και άγιο πεπρωμένο ταιριάζει στην Κρήτη, επειδή η Ελλάδα- η μητέρα πατρίδα- δεν βρίσκεται σε κίνδυνο να αφανιστεί από τις δυνάμεις κατοχής, αλλά από τους άθεους, ζώδεις Μπολσεβίκους.

Ο Υπουργός Κυβερνήτης Κρήτης
Δρ Ιωάννης Παπαδάκης

Σελίδες 193-195 (περίληψη)

Ανακοίνωση επιτροπής κατοίκων της κοινότητας Άνω Αρχάνων, με ημερομηνία 9.7.1943.

Αναφέρει -στην ελληνική γλώσσα- την αποδοκιμασία και αποτροπιασμό εκ μέρους κατοίκων της κοινότητας Άνω Αρχάνων, για τις πράξεις δολιοφθοράς, εκφράζοντας τα βαθιά αισθήματα φιλίας τους προς τον γερμανικό στρατό, που βρίσκεται εκεί για να προστατέψει τα συμφέροντά τους, την προσήλωση, νομιμοφροσύνη και υπακοή στις εντολές του. Ακολουθούν υπογραφές και η μετάφραση της στη γερμανική γλώσσα.

Σελίδες 196-201 (περίληψη)

Ιδιόχειρη επιστολή από τον ιατρό Αντ. Πλουμίδη προς Φρούραρχο Αρχάνων, με ημερομηνία 5.7.1943.

Αναφέρεται στην αναίτια, όπως αναφέρει, αναζήτησή του από τη Γερμανική Αστυνομία και την απομάκρυνσή του μέχρι να ομαλοποιηθεί η οξυμένη παρούσα κατάσταση. Δηλώνει τη νομιμοφροσύνη του στους νόμους της πατρίδας του, στις εντολές των δυνάμεων κατοχής και το χώρο παραμονής τη στιγμή της αναζήτησης του από τη Γερμανική Αστυνομία. Ακολουθεί μετάφραση της στη γερμανική γλώσσα.

Σελίδα 202 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 14.7.1943.

Αφορά σε έκθεση στο Αμβούργο, καταγράφοντας εκθέματα και χρονικό σημείο. Ζητείται από την Μεραρχία να στείλει αντικείμενα προς έκθεσή τους εκεί, τα οποία θα αποσταλούν πίσω κατά το πέρας αυτής.

Σελίδα 203 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 17.7.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδες 204-206 (περίληψη)

Πρόγραμμα αγώνων κολύμβησης στο Ηράκλειο, καταγράφοντας αγωνίσματα και συμμετέχοντες. Ακολουθεί ανταπόκριση σε γερμανική στρατιωτική εφημερίδα.

Σελίδες 207-208 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 19.7.1943.

Αφορά στα αποτελέσματα στις διαλέξεις περί στρατιωτικών ζητημάτων, καταγράφοντας όνομα και βαθμό ομιλητή και σχετικές επισημάνσεις της μεραρχίας.

Σελίδες 209-210 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 21.7.1943.

Σημεία σύσκεψης στρατιωτικών διοικητών, αναφέροντας μ.α. τη βελτίωση μαχητικότητας του Πεζικού, επιχείρηση εναντίον της Κρήτης, συμβάντα κατά τον έλεγχο από φρουρά, επιθέσεις εναντίων Γερμανών στρατιωτών, αψιμαχίες με Έλληνες πολίτες, στρατιωτικές επιχειρήσεις Άγγλων και Αμερικανών, εκπαίδευση σε άμυνα από χημικά αέρια και χρήση ξένων γλωσσών στο Γερμανικό Στρατό.

Σελίδες 211-212 (περίληψη-μετάφραση)

Στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 28.7.1943.

Εκτίμηση Κατάστασης.

(μετάφραση): α) Πολιτική κατάσταση:

Οι βρετανοαμερικανικές επιτυχίες στη Σικελία και η ενισχυμένη δράση εχθρικών ομάδων δολιοφθορέων στην Κρήτη, κινητοποίησαν, ξεκάθαρα, ένα μεγάλο αριθμό Κρητικών ακτιβιστών, που θεωρούν ότι είναι τώρα πλέον η κατάλληλη στιγμή να ετοιμάσουν μέσω επιθέσεων εναντίον Γερμανών στρατιωτών και πράξεων δολιοφθοράς εναντίον στρατιωτικών θέσεων, το έδαφος στην Κρήτη για μια εχθρική εισβολή. Φαίνεται ότι οι συμμορίες έχουν σε ορισμένες απόμακρες περιοχές επιτυχίες εναντίον της δύναμης κατοχής και με την υποστήριξη δε των αγγλόφιλων δημάρχων να υπερέχουν από ψυχολογικής πλευράς.

Απεναντίας, η πλειοψηφία του ελληνικού πληθυσμού δείχνει να διατηρεί την ηρεμία του και φιλικότητα απέναντι στους Γερμανούς στρατιώτες. Η στάση αυτή θα ενδυναμωθεί σταδιακά από την αεροπορική επίθεση χαμηλού ύψους στις 23.7, κατά την οποία, σύμφωνα με τις ως τώρα διαπιστώσεις της Μεραρχίας, 10 πολίτες σκοτώθηκαν και 32 τραυματίστηκαν, μεταξύ των οποίων μικρά παιδιά. Η Μεραρχία έχει ήδη καταθέσει μια ονομαστική λίστα των θυμάτων, με την παράκληση να δημοσιοποιηθεί στον ελληνικό τύπο και να αξιοποιηθεί για προπαγάνδα, με έμφαση στο γεγονός ότι κατά την επίθεση συμμετείχε επίσης 1 Έλληνας αξιωματικός σε βρετανική υπηρεσία. Δεν μπορεί να ειπωθεί ότι η εν λόγω επίθεση θα μετέτρεπε τους αγγλόφιλους σε γερμανοφίλους, αλλά είναι σίγουρο ότι ο κρητικός πληθυσμός κυριεύτηκε μέσω της αδιάκριτης επίθεσης των εχθρικών πιλότων από φόβο και αναλογίσθηκε την προοπτική μιας ενδεχόμενης εχθρικής επίθεσης. Κατά τα άλλα, ο πληθυσμός αναγνωρίζει με ευγνωμοσύνη τη μεταχείριση και παρεχόμενη φροντίδα των τραυματιών από τους Γερμανούς αξιωματικούς υγειονομικού.

β) Κατάσταση εχθρού:

Εκτός μεμονωμένων πτήσεων αναγνώρισης και παρενόχλησης, ένα αντικείμενο ρίχθηκε από μεγάλο ύψος, στις 22.7, 16:50, μέσω εχθρικού αεροσκάφους, πάνω από την περιοχή Πεζά – Βαρβάροι – Α. Παρασκιές, το οποίο φαινόταν πρωτίστως ως αερόστατο ή αλεξίπτωτο, μετά από κοντινότερη όμως παρατήρηση αναγνωρίστηκε ως ανεμόπτερο. Το ζητούμενο από τον διοικητή Αεροπορίας Κρήτης και έχοντας επενέβη αεροπλάνο δεν μπόρεσε να εντοπίσει το σκάφος, το οποίο παρατηρούταν από το έδαφος έως την έλευση της νύχτας. Το εν λόγω αεροσκάφος εθεάθη εν τέλει πάνω από την πεδιάδα της Μεσσαράς. Δεν εξακριβώθηκαν στοιχεία απόβασης, Αναφορικά με την εχθρική αεροπορική επίθεση χαμηλού ύψους στις 23.7, θα κατατεθεί αναφορά τοποθετούμενη για το συγκεκριμένο γεγονός.

γ) Κατάσταση Αντικατασκοπίας:

Η έρευνα του 2ου τάγματος 16 Συντάγματος Γρεναδιέρων στο χώρο της Βιάννου δεν απέφερε κάποια επιβεβαίωση της αναφοράς ότι στην εν λόγω περιοχή βρισκόταν μια πολυάριθμη οργανωμένη συμμορία. Η μεραρχία δεν θεωρεί ότι υπάρχουν στην Κρήτη πολυάριθμες συμμορίες ή υφίστανται ενδείξεις διαμόρφωσης συμμοριών σε παρόμοια κλίμακα αυτής της ηπειρωτικής Ελλάδας. Όλες συνολικά οι έως τώρα απόπειρες και πράξεις δολιοφθοράς διεξήχθησαν από μικρές ή πολύ μικρές ομάδες των οποίων η ενιαία διοίκηση και συνοχή υφίσταται διαφοροποίηση. Οι συγκεκριμένες ομάδες δολιοφθοράς έχουν επιδείξει το τελευταίο χρονικό διάστημα αυξημένη δράση. Έτσι, στις 14.7 στον Πρινέ, τοποθετήθηκαν προκηρύξεις στο κατάλυμα του επιτελικού λόχου

16ου Συντάγματος Γρεναδιέρων, στις 17.7, ρίχθηκαν πυρά εναντίον φρουράς του προβολέα Γ στο Καστέλλι, στις 24.7, προκάλεσαν έκρηξη με 2 εκρηκτικά σώματα μπροστά από το κτήριο διαμονής περιπολίας στο Καλάμι, και την ίδια μέρα, στις 10:15, έβαλλαν με πυρά εναντίον μουσικού συνόλου του 16ου Συντάγματος Γρεναδιέρων κατά την επιστροφή του από Ασκύφου προς Ρέθυμνο νοτίως του Αλικάμπου. Επιπλέον, στις 25.7, διαπιστώθηκε δολιοφθορά σε καλώδια πλησίον της μονής Παλιανής, στις 26.7 λίγο πριν το Σίβα και στις 28.7 πλησίον των Κάτω Αρχανών. Οι σε συνεργασία με τη Μυστική Αστυνομία Στρατού, διεξαγόμενες έρευνες δεν έχουν έως τώρα οδηγήσει στην εξακρίβωση των δραστών.

δ) Εκτίμηση της κατάστασης:

Η εικόνα του εχθρού δεν αφήνει να διαφανούν άμεσες προετοιμασίες επίθεσης εναντίον της Κρήτης. Η μεραρχία θεωρεί τις αυξανόμενες ανησυχητικού χαρακτήρα αναφορές από «έγκυρη πηγή» ως παραπλανητικές αναφορές του εχθρού που έχουν σκοπό την πρόκληση σύγχυσης και ανησυχίας στο γερμανικό στρατό και ελληνικό πληθυσμό, στο πλαίσιο του «πόλεμου νεύρων». Καθώς ισχυρές εχθρικές δυνάμεις, ιδιαίτερα της Πολεμικής Αεροπορίας και Πολεμικού Ναυτικού, παραμένουν και απασχολούνται στην πολεμική σκηνή Νότιας Ιταλίας, αναμένονται μικρότερες επιχειρήσεις σε περιορισμένο στόχο.

Η αεροπορική επίθεση χαμηλού ύψους, στις 23.7, προσέφερε ευπρόσδεκτο πεδίο μεγάλης κλίμακας δραστηριοποίησης της γερμανικής προπαγάνδας προς τον ελληνικό πληθυσμό, την αναγκαιότητα της οποίας τονίζει η μεραρχία συνεχώς. Πρέπει να επισημανθεί για πολλοστή φορά ότι ο κρητικός πληθυσμός δεν έχει καθόλου τη δυνατότητα ή πολύ σπάνια ανάγνωσης ελληνικών εφημερίδων σε απομακρυσμένες περιοχές. Η μεγάλης κλίμακας προπαγάνδα του εχθρού μέσω ρίψης προκηρύξεων πρέπει να αντισταθμιστεί με αντίστοιχη δραστική γερμανική προπαγάνδα. Επειδή δεν βρίσκονται σ' όλα τα χωριά γερμανικά στρατεύματα, δεν αρκεί η δυνατότητα ακρόασης από τον πληθυσμό ειδήσεων της γερμανικής υπηρεσίας πληροφόρησης στην ελληνική γλώσσα. Ο στο σύνολό του πληθυσμός μπορεί να λάβει γνώση μόνο μέσω ρίψης ενός επαρκούς αριθμού προκηρύξεων και φυλλαδίων.

Σελίδες 213-214 (περίληψη)

Μήνυμα του Αρχηγείου Ηνωμένων Εθνών στη Μέση Ανατολή προς τον πληθυσμό της Κρήτης στην ελληνική και γερμανική γλώσσα

Σελίδα 215 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 5.8.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδα 216 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 6.8.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδα 217 (περίληψη)

Αναφέρεται στην παράσταση «Οιδίπους Τύραννος» στη Φαιστό.

Σελίδα 218 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 23.8.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδες 219-220 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από την 22η Μεραρχία Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 31.8.1943.

Έκθεση Κατάστασης.

(μετάφραση) α) Πολιτική κατάσταση:

Η πλειοψηφία του κρητικού πληθυσμού διαφυλάττει την ηρεμία και καταγίνεται με τις εργασίες του, δείχνοντας φιλική συμπεριφορά απέναντι στη γερμανική δύναμη κατοχής. Από την άλλη, επαναλαμβανόμενα επεισόδια επιβεβαιώνουν την άποψη ότι οι βρετανικές και αμερικανικές επιτυχίες στη Μεσόγειο και η ενισχυμένη στρατιωτική δράση εχθρικών ομάδων δολιοφθοράς στην Κρήτη, κινητοποιούν σε αυξανόμενου βαθμού δράση τα φίλια προσκείμενα στους Άγγλους πληθυσμιακά τμήματα. Απεναντίας, η γερμανική δύναμη κατοχής δεν επιτρέπεται να περιέλθει στο σφάλμα και να οδηγηθεί σε μια αμφιταλαντευόμενης μορφής κατεύθυνση ανάμεσα σε πολιτική κατευνασμού και αντιποίνων. Εάν τμήμα του κρητικού πληθυσμού παραβιάσει την ειρήνη στο νησί, όλοι οι Κρητικοί θα υποστούν τις συνέπειες. Οποιαδήποτε υποχωρητικότητα θα παρερμηνευόταν από τον πληθυσμό ως σημείο αδυναμίας.

Κρίνεται σκόπιμο, ο πληθυσμός της Κρήτης να ενημερώνεται διαρκώς ότι δεν πρέπει να προσδοκά κάτι περισσότερο από την Αγγλία, από ό,τι την προσάρτηση της νήσου στη Βρετανική Βάση Μεσόγειο, που περιλαμβάνει το Γιβραλτάρ, τη Μάλτα και Κύπρο. Δεν είναι δύσκολο να συγκεντρωθούν, από τις εκπομπές του βρετανικού-αμερικανικού πομπού στη Μεσόγειο, οι κατά τους προηγούμενους μήνες δεσμεύσεις των διοικητών του εχθρού και των πολιτικών της εξόριστης ελληνικής κυβέρνησης, που δεν έχουν υλοποιηθεί. Θα πρέπει να καταστεί στον κρητικό πληθυσμό πλέον σαφές ότι δεν μπορεί να υπολογίζει σε εξωτερική βοήθεια και να προσπαθήσει να έχει μια συνετή στάση απέναντι στη γερμανική δύναμη κατοχής, προς χάρη της δικής του ωφέλειας.

β) Κατάσταση του εχθρού:

Ο εχθρός περιορίστηκε σε σποραδικές πτήσεις αναγνώρισης και παρενόχλησης που ήταν συνδεδεμένες με ρίψη προκηρύξεων. Δεν μπόρεσε να επιβεβαιωθεί η ρίψη μέσω αεροσκαφών τυπωμένων φυλλαδίων πάνω σε γερμανικές στρατιωτικές κάρτες και γερμανικό χαρτί εφημερίδας. Πρέπει μάλλον να θεωρηθεί ότι τα συγκεκριμένα φυλλάδια είτε είχαν τυπωθεί στο νησί ή στην ηπειρωτική Ελλάδα με πολύ παλιάς τεχνολογίας χειροκίνητα μηχανήματα και διαμοιράζονται μέσω του ντόπιου πληθυσμού.

γ) Κατάσταση Αντικατασκοπίας:

Εχθρικές ομάδες δολιοφθοράς και κρητικοί συμμορίτες επέδειξαν εκ νέου έντονη δραστηριότητα. Οι ζωοκλοπές στο χώρο Ροδιά – Αχεντριά – Δεμάτι δεν μπόρεσαν ακόμα να διαλευκανθούν. Δεν μπορεί να αποδειχθεί ότι αυτές οι μεγάλοι μεγέθους και ταυτόχρονα διεξαγόμενες ζωοκλοπές οφείλονται στην αποθεματοποίηση των συμμοριτών.

Από την επιχείρηση στο χώρο Βορίζια – Καμάρες – Λοχριά προέκυψε ότι στο Ψηλορείτη παραμένει ένας μεγάλος αριθμός ένοπλων συμμοριτών, πιθανότατα επίσης εχθρικές ομάδες δολιοφθορέων, η δύναμη των οποίων εκτιμάται σε 30-50 άντρες. Η

μεραρχία σκοπεύει να διεξάγει το προσεχές διάστημα μιας μεγαλύτερης κλίμακας επιχείρηση στην εν λόγω περιοχή με δυνάμεις του συντάγματος.

Ο αριθμός των σαμποτάζ σε καλώδια παραμένει ο ίδιος όπως τους προηγούμενους μήνες. Αντιθέτως, έχουν πολλαπλασιαστεί ασυνήθιστα οι απόπειρες εναντίον φρουρών, σταθμών και στρατιωτικών οχημάτων. Θα γίνει μνεία στις Ημερήσιες Αναφορές των Διαμερισμάτων.

Η συνεργασία με τη Μυστική Αστυνομία Στρατού, ιδιαίτερα με την νεοϊδρυθείσα υπηρεσία Μοιρών, έχει επαληθευτεί με τον καλύτερο τρόπο.

δ) Εκτίμηση της κατάστασης:

Η εικόνα του εχθρού δεν επιτρέπει να διακριθούν άμεσες προετοιμασίες επιθέσεων εναντίον της Κρήτης. Όλες οι αναφορές αντικατασκοπείας όσον αφορά στις συγκεντρώσεις στρατευμάτων και πλοίων στο ανατολικό τμήμα της Μεσογείου με στόχο μια επίθεση εναντίον των Δωδεκανήσων, της Κρήτης ή της ηπειρώτικης χώρας, έχουν αποδειχθεί έως τώρα αναξιόπιστες. Είναι εκ τούτου πιθανό και συνάμα αναγκαίο, η τοποθέτηση μεγάλου μεγέθους στρατιωτικών δυνάμεων, με καθήκον την ειρήνευση στο εσωτερικό της νήσου που θα πρέπει να επιτευχθεί και διαφυλαχθεί με όλα τα μέσα.

Σελίδα 221 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 3.9.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδα 222 (μετάφραση)

Προς τον ελληνικό πληθυσμό των περιοχών Άνω Βιάννου, Αμιρά, Αγίου Βασιλείου, Κάτω Σύμης, Μύρτου και Μουρνιών.

Στις 11 Σεπτεμβρίου 1943 απήχθησαν 3 Γερμανοί στρατιώτες από ελληνικές ένοπλες συμμορίες στην περιοχή Άνω Βιάννος, Αμιρά, Κάτω Σύμη, Άγιος Βασίλειος, Μύρτος και Μουρνιές.

Στις γερμανικές στρατιωτικές υπηρεσίες είναι γνωστό ότι οι συμμορίες κινήθηκαν με τους απαχθέντες στρατιώτες κατά τη διάρκεια της ημέρας, μέσω των αναφερόμενων χωριών και περιχώρων αυτών.

Δεν υπάρχει εκ τούτου αμφιβολία ότι τμήματα του πληθυσμού γνώριζαν περί της ύπαρξης συμμοριών, των καταφυγίων τους και των εγκληματικών επιχειρήσεων τους τις τελευταίες ημέρες.

Με δεδομένο ότι ο πληθυσμός της συγκεκριμένης περιοχής ενδιαφέρεται για την ειρήνη και σταθερότητα στην πατρίδα του, ζητείται επιτακτικά να φροντίσει άμεσα και με όλα τα μέσα, ώστε να αφεθούν ελεύθεροι οι 3 απαχθέντες Γερμανοί στρατιώτες έως την Παρασκευή 17. Σεπτεμβρίου 1943 και ώρα 12:00, και να γνωστοποιήσουν στη γερμανική διοίκηση το χώρο παραμονής, τις κινήσεις και τα καταφύγια των συμμοριών. Σε περίπτωση μη ικανοποίησης της εν λόγω απαίτησης έως την καθορισμένη ημερομηνία, ο γερμανικός στρατός θα εκλάβει τη στάση του πληθυσμού ως εχθρική πράξη και θα επιχειρήσει μέσω επιθέσεων με αεροπλάνα καθέτου εφόρμησης και άλλων μέτρων ανταπόδοσης εναντίον χωριών και πληθυσμού που υποστήριζαν τις πράξεις των εγκληματικών συμμοριών.

Σε περίπτωση εκ προθέσεως αγνόησης της τελευταίας προειδοποίησης από τον πληθυσμό των προαναφερθέντων χωριών, θα θεωρηθούν οι ίδιοι υπαίτιοι για την εκτέλεση των άμεσων μέτρων ανταπόδοσης.

Η Γερμανική Δύναμη Κατοχής.

Σελίδα 223 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από τον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης προς 22η Μεραρχία Πεζικού, με ημερομηνία 13.9.1943.

Αναφέρεται σε στρατιωτικά γεγονότα που έλαβαν χώρα μ.α στην Κρήτη, Εύβοια, Ρόδο. Όσον αφορά στην Κρήτη καταγράφεται η ενέδρα εναντίον ομάδας Εφόδου κατά τη διάρκεια στρατιωτικής επιχείρησης ανατολικά της Άνω Βιάννου, η συμπλοκή με 100-150 αντάρτες (γερμανικές απώλειες: 12 νεκροί, 5 τραυματίες, 6 αγνοούμενοι, απώλειες ανταρτών: 12-15 νεκροί), η φυγή των ανταρτών στα βουνά κατά την άφιξη 2 προς ενίσχυση λόχων, η πυρπόληση 2 χωριών, η πρόθεση συνέχισης της επιχείρησης και ο βομβαρδισμός των χωριών στην εν λόγω περιοχή.

Σελίδα 224 (περίληψη)

Γνωστοποίηση από τα Φρουραρχεία Ηρακλείου και Αγίου Νικολάου, με ημερομηνία 13.9.1943, αναφέροντας τον αποκλεισμό της περιοχής δυτικά της μονής Αγίου Αντωνίου Άρβης -ανατολική περιφέρεια Άνω Βιάννου- Υψώματος 1462, 2148 και 2085 - ανατολική περιφέρεια Μύθων και Μύρτου, λόγω επιθέσεων μέσω ενέδρας εναντίον γερμανικών στρατιωτικών τμημάτων (με απώλειες) και την εκκένωση των εν λόγω περιοχών από τους κατοίκους (πυρά άνευ προειδοποίησης των κινούμενων και συναντόμενων εκεί πολιτών).

Σελίδες 225-226 (περίληψη)

Χειρόγραφο, δυσανάγνωστο έγγραφο 4 σελίδων προς τον τοπικό Διοικητή Άνω Αρχανών.

Σελίδα 227 (περίληψη)

Λίστα Γερμανών στρατιωτών.

Σελίδα 228 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 17.9.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδα 229 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 18.9.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδα 230 (μετάφραση)

Ημερήσια Αναφορά για την 19.9.1943

Διαμέρισμα Ηρακλείου: προς 1) Τομέας Ηρακλείου-παράλια: Σήμανση συναγερμού για αεροπορική επίθεση από 1:40 έως 3:00. Πτήση ενός αεροσκάφους, δεν προέβη σε ρίψη βομβών, βολές Α/Α Πυροβολικού.

Προς 53) 1 οπλίτης του 10ου λόχου/65 έχασε, στις 19.9.1943, το διακριτικό του σήμα για 20-30 Σεπτεμβρίου. Η πιθανότητα εύρεσης αυτού από τους πολίτες θεωρείται μικρή. Στις 21:25, η φρουρά φυλακίου 321 (Γούρνες) δέχθηκε επίθεση από 7 αντάρτες. Έγινε ανταλλαγή πυροβολισμών. Οι αντάρτες διέφυγαν προς ανατολάς. Τοποθετήθηκε περιπολία προς έρευνα της περιοχής.

Επιχείρηση σε φαράγγι ανατολικά της Κάτω Σύμης: στις 15:00, βρέθηκαν στο φαράγγι μια αγγλική καραμπίνα, 60 φυσίγγια, μια γερμανική ζώνη με ξιφολόγη. Η εν λόγω ζώνη ανήκει σε οπλίτη του 11ου λόχου/65 που είχε σκοτωθεί από αντάρτη.

Περίπου στις 17:00, διεξήχθη ανταλλαγή πυρών με 8 αντάρτες πλησίον του Αγίου Πνεύματος. 2 αντάρτες σκοτώθηκαν, 2 αιχμαλωτίστηκαν, 4 διέφυγαν μεταξύ των οποίων 1 τραυματίας. Δεν υπάρχουν απώλειες από τη δική μας πλευρά. Ανακρίσεις θα διεξαχθούν στις 20.9.

Σελίδες 231-232 (περίληψη-μετάφραση)

Ανακριτικό έγγραφο του Κλιμακίου 611 Μυστικής Αστυνομίας Στρατού, με ημερομηνία 22.9.1943.

Αφορά στην ανάκριση του Εμμανουήλ Ι. Λυδάκη, κατοίκου Αρχανών (1916), επάγγελμα γεωργός.

(μετάφραση) Δεν έχω αναμιχθεί ποτέ σε κάποιο κόμμα. Η στάση μου είναι σε μεγάλο βαθμό πατριωτική και εξαιτίας αυτού, συγκαταλέγομαι στους κρητικούς αγωνιστές της ελευθερίας που προσβλέπουν στην επανάκτηση της πλήρους ελευθερίας της πατρίδας τους.

Αυτός ήταν επίσης ο λόγος που ο Μπεντεϊνάκης, ο οποίος γνώριζε από παλιά την εν λόγω στάση μου, με έπεισε τόσο εύκολα να ανέβω στο βουνό και μαζί με άλλους συμπατριώτες μου να συμμετέχω στον ένοπλο απελευθερωτικό αγώνα. Αυτό συνέβη την Τρίτη 14 Σεπτεμβρίου 1943 καθώς καθόμουν και συζητούσα με τους γνωστούς μου Παχάκη και Μολουδάκη σ ένα καφενείο της κοινότητας μας. Ήταν ημέρα αργίας για μας και εξαιτίας αυτού δεν πήγε κανείς μας στη δουλειά. Ο Μπεντεϊνάκης κάθισε μαζί μας στο τραπέζι και μας είπε ότι τώρα πλέον είχε έλθει η ώρα και έπρεπε να πάμε, σήμερα ήδη, μαζί του στο βουνό. Μας είπε ότι θα τακτοποιούσε τις οικονομικές απώλειες που θα είχαμε από τη διακοπή της δουλειάς μας. Επιθυμώ να επισημάνω ακόμα σχετικά με αυτό ότι ο Μπεντεϊνάκης, πράγματι, μας έδωσε στο βουνό το ποσό των 75.000 δραχμών που οφείλαμε να το μοιραστούμε δια τρία.

Τον Παχάκη, ο Μπεντεϊνάκης τον είχε διώξει λίγη ώρα πριν για να μεταβεί στον αντισυνταγματάρχη Πλεύρη, στο χωριό Σταμνοί και θα μας συναντούσε ξανά στη Βόνη. Εμείς οι υπόλοιποι αναχωρήσαμε λίγο μετά, δεν ειδοποιήσαμε καν τις οικογένειες μας, επειδή ο Μπεντεϊνάκης το απαγόρευσε, με κατεύθυνση τη Βόνη.

Σημείωση:

Στο σημείο αυτό συμφωνούν πλήρως οι ισχυρισμοί του παραπάνω, με τις καταθέσεις του, σε προηγούμενο χρονικό διάστημα, ανακριθέντος Παχάκη Χαράλαμπο. Μια επιπλέον κατάθεση κρίνεται προς τούτο μη αναγκαία.

υπογ. Keresztesy υπαξ.

Βοηθητικός υπάλληλος Αστυνομίας Στρατού και διερμηνέας

Ερωτώμενος σχετικά με την οπλοκατοχή αναφέρω ότι είχα πρόθεση να αφήσω το τυφέκιο μου εκεί την Κυριακή, κατά την αποχώρηση μας από τις ομάδες, επειδή δεν γνώριζα πως θα μπορούσα να ξεφύγω με αυτό. Ωστόσο, ο Μπαντουβάς μου εξήγησε ότι κάτι τέτοιο δεν θα ήταν δυνατόν και ο καθένας θα έπρεπε να πάρει μαζί του το τυφέκιο, επειδή οι ίδιοι έπρεπε να εκκενώσουν το χώρο εδώ και δεν θα μπορούσαν να μεταφέρουν πολλά αντικείμενα μαζί τους. Ωστόσο, το αντάλλαξα με ένα πιστόλι και μου έδωσε 25 περ. σφαίρες. Στο τέλος, μας ανέφερε ακόμα ότι τώρα, τίποτα πλέον δεν θα μπορούσε να γίνει, ωστόσο, έπρεπε να πάρουμε τα όπλα μας μαζί να τα κρύψουμε, και σε περίπτωση ανάγκης να βρίσκεται ο καθένας στη θέση του και να πολεμήσει. Το

όπλο μου ήθελα να το κρύψω στο βουνό ώστε, σε περίπτωση ανάγκης, να το χρησιμοποιήσω ξανά για τον απελευθερωτικό αγώνα.
Δεν έχω κάτι άλλο να προσθέσω.

Σελίδα 233 (περίληψη-μετάφραση)

Ανακριτικό έγγραφο του Κλιμακίου 611 Μυστικής Αστυνομίας Στρατού , με ημερομηνία 22.9.1943.

Αφορά στην ανάκριση του Δημητρίου Ι. Λυδάκη, κατοίκου Αρχανών (1918), επάγγελμα: γεωργός.

(μετάφραση) Με τον αδερφό μου Μανώλη δεν έχω ιδιαίτερα καλές σχέσεις μετά το θάνατο του πατέρα μου, εξαιτίας κληρονομικών ζητημάτων. Τον βλέπω μόνο σπάνια, επειδή έχω το δικό μου σπίτι και δεν μένω στην ίδια οικία με τη μητέρα και τα αδέρφια μου.

Την Τέταρτη της περασμένης εβδομάδας είχα πολλή δουλειά στα αμπέλια και ρώτησα τη μητέρα μου εάν ο αδερφός μου θα μπορούσε να με βοηθήσει. Όπως μου ανακοίνωσε η μητέρα μου, ο αδερφός μου Μανώλης είχε φύγει πριν μέρες από το σπίτι, λέγοντας ότι είχε βρει μια δουλειά και θα έλειπε περίπου 3 ημέρες. Δεν μπορώ να αναφέρω κάτι παραπάνω σχετικά με αυτό, επειδή και εγώ ο ίδιος δεν γνωρίζω κάτι με βεβαιότητα. Τα άλλα μου αδέρφια βρίσκονταν στο σπίτι τη χρονική στιγμή της σύλληψης του.

Δεν έχω καμία απολύτως ανάμειξη στις εν λόγω πράξεις του αδερφού μου, Μανώλη, και δεν γνωρίζω το παραμικρό σχετικά με τούτες.

Σελίδα 234 (μετάφραση)

Ανακριτικό έγγραφο του Κλιμακίου 611 Μυστικής Αστυνομίας Στρατού , με ημερομηνία 22.9.1943.

Αφορά στην ανάκριση του Χαράλαμπου Φ. Τσουρακάκη, κατοίκου Αγίου Θωμά (1915), επάγγελμα: αγρότης- κτηνοτρόφος.

(μετάφραση) Την Κυριακή 19.9.1943, εγκατέλειψα το χωριό μου για να κοιτάξω να βρω δουλειά στις γύρω περιοχές. Ο δρόμος μου με οδήγησε μέσω Κακού Χωριού, Βουτουφού και Καλού Χωριού προς Έμπαρο και Ξενιακό. Από εκεί, είχα σκοπό να πάω προς τα βουνά της περιοχής και να παρακαλέσω τους εκεί βοσκούς για δουλειά. Όταν σταμάτησα έξω από το χωριό για να ξεποστάσω, είδα να βρίσκονται σε κάποια απόσταση 2 Έλληνες που συζητούσαν μεταξύ τους. Τους φώναξα από πού ήταν και την ίδια στιγμή δέχθηκα πυροβολισμό από τον ένα και τραυματίστηκα σοβαρά στο δεξί πόδι. Όσον αφορά στο όπλο που έβαλλε εναντίον μου, επρόκειτο πιθανόν για τυφέκιο, δεν μπορώ ωστόσο να το περιγράψω επακριβώς, λόγω της μεγάλης απόστασης. Αυτοί οι δύο δεν με φρόντισαν, αλλά με άφησαν να βρίσκομαι εκεί πεσμένος. Σύρθηκα έπειτα, όσο μπορούσα, με κόπο προς μια καλύβα, όπου παρέμεινα εκεί. Κατά τη διαδρομή μου και επίσης από εκεί, καλούσα διαρκώς προς βοήθεια αλλά κανείς δεν με άκουσε. Σε κοντινή απόσταση από την καλύβα βρήκα το επόμενο πρωί ένα μικρό ελληνικό σακίδιο, που περιείχε ένα πιστόλι και ένα μαχαίρι. Το έφερα, μαζί με το περιεχόμενο του, δίπλα μου, ώστε να το παραδώσω με την πρώτη ευκαιρία. Μετά από 2 ημέρες εντοπίστηκα επιτέλους από έναν άντρα που με οδήγησε στο Ξενιακό. Από εκεί αναχώρησα με την βοήθεια ενός βοσκού προς Παναγιά, όπου Γερμανοί στρατιώτες με έβαλαν σ' ένα αμάξι και με οδήγησαν εδώ.

Ο ανακρινόμενος δεν ήταν σε θέση να υπογράψει λόγω εντονότατης εξάντλησης.

Σελίδα 235 (περίληψη)

Ανακριτικό έγγραφο του Κλιμακίου 611 Μυστικής Αστυνομίας Στρατού, γραμματεία Ηρακλείου, με ημερομηνία 22.9.1943.

Καταγράφει την, με βεβαιότητα, αναγνώριση του Χ. Τσουρακάκη από τους Χ. Παχάκη και Ε. Λυδάκη ως συνοδό αυτών και τον πυροβολισμό αυτού από γερμανική περίπολο.

Σελίδες 236-239 (περίληψη-μετάφραση)

Ανακριτικό έγγραφο του Κλιμακίου 611 Μυστικής Αστυνομίας Στρατού, με ημερομηνία 21.9.1943.

Αφορά στην ανάκριση του Χαράλαμπου Ε. Παχάκη, κατοίκου Άνω Αρχανών (1918), επάγγελμα γεωργός. Ακολουθείται η εξής σειρά σελ: 238-239- 236-237.

(μετάφραση) Δεν ανήκα ποτέ σε κάποιο πολιτικό κόμμα. Βάσει της ιδεολογίας μου πρόσκειμαι στις τάξεις των Κρητικών αγωνιστών για την ελευθερία, των οποίων ιδανικό και στόχος του αγώνα τους είναι η απελευθέρωση της πατρίδας.

Με την ομάδα του Μανώλη Μπαντουβά ήρθα σε επαφή με τον ακόλουθο τρόπο:

Είχα δουλέψει ως αγρότης στην κοινότητα μου και στην ευρύτερη περιοχής πολλάκις σε ξένες περιουσίες και κέρδιζα ως ωρομίσθιος εργάτης τα αναγκαία προς το ζην.

Από τον καιρό της κατοχής του νησιού δούλευα κυρίως στα κτήματα του επίσης διαμένοντα στις Άνω Αρχάνες πρώην αντισυνταγματάρχη Μπεντεινάκη. Θέλω επί την ευκαιρία να προσθέσω ότι ο αναφερόμενος ήταν κατά τη διάρκεια της στρατιωτικής μου θητείας ο διοικητής του συντάγματος μου.

Στο διάστημα της εκεί εργασίας μου, συζητούσαμε πολλές φορές εκεί με άλλους εργάτες καθώς και με τον Μπεντεινάκη σχετικά με την σημερινή πολιτική κατάσταση και με την τύχη της Κρήτης. Εκεί, ένας εργάτης από εμάς ανέφερε το τελευταίο διάστημα ότι ο Μπεντεινάκης καταπιάνονταν ενεργά για την επανάκτηση της ελευθερίας στην Κρήτη. Προέκυπτε από όλες τις συζητήσεις του αναφερόμενου συνεχώς η απόλυτη θέληση του για την ελευθερία. Ο Μπεντεινάκης γνώριζε ότι με είχε κερδίσει, ότι ήμουν απόλυτα υπέρ της άποψης του και παράλληλα, έτοιμος να πολεμήσω για τον σκοπό αυτόν.

Εξαιτίας των θέσεων μου αυτών, με πλησίασε την Τρίτη 14. Σεπτεμβρίου, περίπου στις 10:00 το πρωί, και μου διαμήνυσε ότι έπρεπε να πάω αμέσως στον αντισυνταγματάρχη Πλεύρη, στο χωριό Στάμναι (επαρχία Πεδιάδος, νομός Ηρακλείου) και από εκεί θα λάμβανα κάποιο μήνυμα από αυτόν. Αυτόν τον ίδιο θα τον συναντούσα κατόπιν στο χωριό Βόνη.

Ξεκίνησα αμέσως, όμως δεν μπόρεσα να συναντήσω τον αντισυνταγματάρχη Πλεύρη, επειδή αυτήν ακριβώς την ημέρα, όπως κατάλαβα, βρισκόταν στο Ηράκλειο. Για αυτό ξεκίνησα αμέσως για την Βόνη. Εκεί, με περίμενε κάποιος στο δρόμο και με οδήγησε σε ένα σπίτι στο οποίο με περίμενε ο Μπεντεινάκης. Το όνομα του ιδιοκτήτη του δεν μου είναι γνωστό ούτε ο ίδιος. Συνάντησα εκεί τον Μπεντεινάκη, το συγχωριανό μου Μανώλη Λυδάκη, για τον οποίο είχα πληροφορηθεί από τον Μπεντεινάκη ότι θα ερχόταν μαζί. Επίσης τον ανθυπολοχαγό Ιππικού Μανώλη Πατεριανάκη και τον ανθυπολοχαγό Πεζικού Παναγιώτη Πάρτη από το Κακό Χωριό. Ήταν ακόμα παρών κάποιος Γεώργιος Μολουδάκης από τα Ανώγεια, με κατοικία το Βαθύπετρο κοντά στις Άνω Αρχάνες.

Λίγο μετά την άφιξη μου στάλθηκε ένας άνδρας, το όνομα του οποίου δεν γνωρίζω, στο Χαράκι για να πληροφορηθεί, εάν ο δρόμος ήταν ήδη αποκλεισμένος από γερμανικά στρατεύματα. Όταν επέστρεψε, αναχωρήσαμε οι έξι προς εκεί. Ήταν απόγευμα της Τρίτης. Στο Χαράκι, ο Μπεντεινάκης μας οδήγησε στο σπίτι κάποιου Γιώργη, που μας υποδέχτηκε φιλικά και μας φιλοξένησε. Το βραδύ αναχωρήσαμε μαζί με τον Γιώργη και μας οδήγησε σε μια καλύβα, μιάμιση με δυο ώρες περ. απόσταση έξω από το χωριό, όπου περάσαμε εκεί την πρώτη νύχτα.

Τις πρωινές ώρες της Τετάρτης αναχωρήσαμε ξανά και φτάσαμε περίπου το μεσημέρι σε ένα μαντρί, που ανήκε σε κάποιο Κρασαδάμη (Αδάμη Κρασαδάκη).

Ξέχασα να αναφέρω ότι στη διαδρομή από το Χαράκι προστέθηκε ένας ακόμα πρώην λοχαγός Χωροφυλακής, ονόματι Αδαμάκης έτσι ώστε ήμασταν 8 άτομα πλέον. Επιθυμώ να σημειώσω ακόμα ότι ο Μπεντεινάκης ήταν μάλλον με όλους, εδώ και αρκετό διάστημα, γνωστός το οποίο μπορεί κανείς να το συμπεράνει από τον εκάστοτε χαιρετισμό.

Στο προαναφερόμενο μαντρί συναντήσαμε έναν αξιωματικό, τον οποίο προσφωνούσαν Περίανδρο (μικρό όνομα), και 3 ακόμα άντρες, από τους οποίους οι 2 ακολουθούσαν τον εν λόγω αξιωματικό. Ήταν κάποιος Χαράλαμπος και ένας Μανώλης που είχε το παρατσούκλι «σοκαράς». Ο τρίτος είχε έρθει να αγοράσει πρόβατα και περίμενε τον ιδιοκτήτη του μαντριού, ο οποίος είχε φύγει να τα βγάλει έξω. Πιστεύω ότι άνηκε επίσης στις ομάδες αντίστασης. Όπως μας εξήγησαν αυτοί που συναντήσαμε, περίμεναν έναν αγγελιοφόρο του Μπαντουβά που κάποιος είχε υποσχέθηκε να στείλει. Ο Μπεντεινάκης τους εξήγησε ότι αυτό δεν ήταν αναγκαίο, επειδή ο ίδιος άλλωστε θα πήγαινε στον Μπαντουβά και θα μπορούσε να πάρει ενδεχομένως κάποιες πληροφορίες. Το ζήτημα ρυθμίστηκε κατά αυτό τον τρόπο. Έπειτα, ο Περίανδρος έκανε κίνηση να φύγει και εξήγησε ότι θα επέστρεφε. Ο Αδαμάκης τον ακολούθησε αφού περιέγραψε την κατάσταση στον Μπεντεινάκη για να εξηγήσει στον Μπαντουβά.

Εντωμεταξύ, είχε επιστρέψει ο βοσκός Κρασαδάμης, ο οποίος μας φίλεψε με μεγάλη εγκαρδιότητα και μας υπέδειξε το δρόμο προς την επόμενη καλύβα. Ο συνοδός μας, Γιώργης, επιθυμούσε να παραμείνει για λίγο εδώ, επειδή είχε κάτι να τακτοποιήσει, ενώ οι άλλοι 2 άντρες, που συναντήσαμε στην καλύβα, μας ακολούθησαν με αποτέλεσμα να συνεχίσουμε ξανά 8 άντρες.

Λίγο μετά το μεσημέρι αναχωρήσαμε για την επόμενη καλύβα, όπου φθάσαμε μετά από 2 περίπου ώρες πορεία. Ο ιδιοκτήτης ήταν κάποιος Γρηγόρης (αγνώστου επωνύμου). Αφού ξεκουραστήκαμε για λίγο εκεί και κάπως δροσιστήκαμε, συνεχίσαμε στο δρόμο που μας υπέδειξε. Μετά από 3 ώρες περίπου πορεία φτάσαμε κατά το βράδυ στην περιοχή όπου βρισκόταν ο Μπαντουβάς με τους άντρες του. Προηγουμένως, μας σταμάτησαν κάποιοι ένοπλοι άντρες, που κατόπιν λεπτομερούς έρευνας μας επέτρεψαν την είσοδο. Ο Μπαντουβάς και το στενό του περιβάλλον ετοιμαζόταν μπροστά από μια μεγάλη σπηλιά, που χρησίμευε ως χώρος παραμονής. Όλοι συνολικά οι άνδρες μου ήταν άγνωστοι, με εξαίρεση έναν αδερφό του Μπαντουβά, ονόματι Γιάννης, τον οποίο είχα γνωρίσει πριν την κατοχή του νησιού και ο οποίος αμέσως με καλωσόρισε με φιλικό τρόπο.

Δεν διέκρινα κάποιον Άγγλο αξιωματικό μεταξύ των ανδρών. Κανείς δεν φόραγε στρατιωτική στολή, αλλά όλοι ήταν ντυμένοι με την κρητική τοπική ενδυμασία. Ο Μπεντεινάκης και οι αξιωματικοί πήγαν αμέσως στον Μπαντουβά, ενώ εμείς οι υπόλοιποι περιμέναμε έξω. Αργότερα, έγιναν οι απαραίτητες συστάσεις και κατόπιν κάποιος φρόντισε για το απαραίτητο βραδινό φαγητό μας.

Το ίδιο βράδυ βρήκα, τυχαία, κοντά στο στρώμα μου ένα σακίδιο, που περιείχε ένα αγγλικό μάλλινο πουκάμισο και 2 ζευγάρια αγγλικές κάλτσες. Το πουκάμισο το ιδιοποιήθηκα αμέσως, ενώ οι άλλοι μου άρπαξαν τις κάλτσες από τα χέρια.

Το επόμενο πρωί επέστρεψε ο Μπεντεινάκης και κατηφόρισε προς τα κάτω. Στη συνοδεία του βρίσκονταν ακόμα οι δυο ερχόμενοι μαζί μας αξιωματικοί. Μας είπε ότι έπρεπε να τον ακολουθήσουμε σε 2 ημέρες.

Κατά τη διάρκεια αυτής της ημέρας έλαβα ακόμα ένα ζευγάρι υποδήματα, επειδή τα δικά μου ήταν στενά. Επιπλέον, ο καθένας από εμάς λάβαμε από μια αγγλική караμπίνα με 50 φυσίγγια. Δεν μας εδόθησαν άλλα όπλα. Όλοι οι υπόλοιποι ήταν παρομοίως οπλισμένοι. Μόνο κάποιες φορές έβλεπα κάποιον με οπλοπολυβόλο. Όλη συνολικά την ομάδα την εκτιμώ στους 350 άντρες, μεταξύ των οποίων πολλοί εκδιωχθέντες από τις παρακείμενες περιοχές της Βιάννου. 100 περίπου ήταν

καθημερινά διασκορπισμένοι γύρω από το χώρο παραμονής ως εξωτερική φρουρά, για να αντληφθούν εγκαίρως κάθε προσέγγιση του εχθρού. Επίσης κι εγώ ο ίδιος όφειλα να εκτελέσω τα χρέη φρουρού κατά τη διάρκεια της εκεί παραμονής μου.

Για τροφή λάβαμε κυρίως νωπό κρέας από πρόβατο, κατσίκες και άλλα. Δεν υπήρχαν κονσέρβες. Λίγο πριν το τελευταίο διάστημα της εκεί παραμονής μας υπήρχε κυρίως κρέας δίχως κάποιο συμπλήρωμα και ψωμί.

Λίγο πριν το βράδυ της ημέρας αυτής (Πέμπτη), έφτασε ακόμα ο γνωστός μας Γιώργης, αλλά μετά από μερικές ώρες κατέβηκε κάτω. Το τι έκανε εκεί μας ήταν άγνωστο.

Δεν αλλάξαμε καθόλου το χώρο παραμονής μας αυτές τις μέρες, μόνο σε περίπτωση συναγερμού θα γινόταν αυτό. Δεν επιτρεπόταν να ήμασταν στόχοι κατά τη διάρκεια της εκεί παραμονής μας. Κανείς δεν μου επεξήγησε τη χρήση του όπλου μου, απευθύνθηκα σε μερικούς από τους γνωστούς μου, οι οποίοι μου έμαθαν το χειρισμό του.

Το βράδυ της Παρασκευής φάνηκε ένας Άγγλος αξιωματικός με κρητική ενδυμασία και είχε μια μεγάλη διάρκειας συζήτηση με τον Μπαντουβά. Επρόκειτο, όπως μου ειπώθηκε, για Άγγλο ταγματάρχη.

Λίγο πριν από αυτό, περίπου αργά το μεσημέρι, ακούστηκε ένας πυροβολισμός, με αποτέλεσμα να πάμε όλοι στις θέσεις συναγερμού. Όπως αργότερα πληροφορηθήκαμε από κάποιον αγγελιοφόρο, συνέβη κατά λάθος. Οδηγούνταν δηλαδή αυτή τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή Γερμανοί αιχμάλωτοι στρατιώτες πάνω στη σπηλιά και 1 εκ των φρουρών πυροβόλησε στην εμφάνιση των στρατιωτικών στολών για σήμανση συναγερμού. Όπως ανέφερε εν συνεχεία ο αγγελιοφόρος, αυτοί οι στρατιώτες είχαν αιχμαλωτιστεί σε μάχες σε βουνό στην Άνω Βιάννο και οδηγήθηκαν εδώ πάνω για ανάκριση. Θα παρέμεναν εδώ κάτω. Προσωπικά, δεν είδα τους στρατιώτες αυτή την ημέρα.

Το άλλο πρωί (Σάββατο) ήρθε ξανά ο Άγγλος ταγματάρχης κι μετέφερε τον ένα μετά τον άλλο στρατιώτη, σε ένα παράμερα βρισκόμενο σπίτι, όπου ο ίδιος ανέκρινε τον κάθε έναν χωριστά. Μιλούσε γερμανικά και δεν χρησιμοποίησε διερμηνέα. Με τον Μπαντουβά μπορούσε να συνεννοηθεί επίσης χωρίς διερμηνέα, επειδή μιλούσε επίσης σπαστά Ελληνικά.

Τη συγκεκριμένη ημέρα βρισκόμουν ο ίδιος στη φύλαξη και στη συνοδεία προς τα κάτω των Γερμανών στρατιωτών και γνωρίζω εξαιτίας αυτού με απόλυτη σιγουριά: ήταν 12 στρατιώτες και 1 Έλληνας διερμηνέας, επίσης από τις Άνω Αρχάνες ονόματι Γιάννης Αγογλωσσάκης. Τους στρατιώτες τους περιποιήθηκαν καλά και τους δόθηκε φαγητό σε επαρκή ποσότητα. Μετά το πέρας της ανάκρισης που κράτησε περίπου έως τις 3:00 το μεσημέρι, οδηγήθηκαν όλοι ξανά κάτω.

Το υπόλοιπο του Σαββάτου και όλη την Κυριακή είχα λάβει διαταγή για επιτήρηση των Γερμανών στρατιωτών. Το απόγευμα της Κυριακής ήρθε σε εμάς ο Μπαντουβάς και μας αποχαιρέτησε λέγοντας ότι για την ώρα, δεν χρειαζόμαστε πλέον γιατί δεν περιμένουν να συμβεί κάτι. Έπρεπε να επιστρέψουμε ανά ομάδες στα σπίτια μας και να περιμένουμε διαταγές. Μπορούσαμε να πάρουμε μαζί μας τα όπλα. Αντικατασταθήκαμε τότε από άλλους για τα καθήκοντα φρούρησης και συντάχτηκα σε ομάδα μαζί με το συγχωριανό μου Λυδάκη καθώς και τον γνωστό μας Μολουδάκη, οι οποίοι μαζί με μένα είχαν τοποθετηθεί για την επιτήρηση των Γερμανών στρατιωτών, και πήραμε την προβλεπόμενη κατεύθυνση. Οδηγός μας ήταν κάποιος Στέργης από τον Άγιο Θωμά, που είχε αναλάβει μαζί με εμάς τους υπολοίπους 3 την επιτήρηση. Ήταν οπλισμένος με ένα οπλοπολυβόλο κι εκτός τούτου, έφερε ακόμα ένα τυφέκιο. Η ομάδα μας αποτελείτο από 7 άντρες. Και άλλοι είχαν παρομοίως αναχωρήσει ανά ομάδες. Ωστόσο, δεν μπορώ να αναφέρω, πόσοι έμειναν πίσω. Αργότερα, λίγο πριν το βράδυ,

περικυκλωθήκαμε ξαφνικά από Γερμανούς στρατιώτες και δεχθήκαμε πυρά. Τραπήκαμε σε φυγή χωρίς να ρίξουμε ούτε μια σφαίρα. Εγώ ο ίδιος τραυματίστηκα από σφαίρα στο μηρό. Για την τύχη των υπολοίπων συντρόφων μου δεν γνωρίζω. Μόνο ο Λυδάκης έμεινε δίπλα μου.

Ερωτώμενος για τα ονόματα των υπολοίπων 3 συνοδών δηλώνω ότι γνωρίζω μόνο τα μικρά τους ονόματα. Επίσης, ο τόπος κατοικίας τους μου είναι άγνωστος.

Κάνω μια διόρθωση: η ομάδα μας αποτελείτο από 8 άτομα και όχι από 7, όπως προηγουμένως ανέφερα.

Δεν έχω να προσθέσω τίποτα άλλο στην κατάθεσή μου.

Κατόπιν περαιτέρω ανάκρισης, ο κατηγορούμενος καταθέτει το κάτωθι:

Ξέχασα στην ανάκριση μου να αναφέρω ότι την Κυριακή κατά τον αποχαιρετισμό μας με τον Μπαντουβά, μου παρεδόθη ένας κλειστός φάκελος που προοριζόταν για τον επικεφαλής του Ερυθρού Σταυρού. Έλαβα την εντολή να τον παραδώσω στον αντισυνταγματάρχη Μπεντεινάκη που κατόπιν, θα τον προωθούσε. Όπως μου είπε ο Μπαντουβάς περιείχε ένα γράμμα ότι οι Γερμανοί στρατιώτες είναι καλά και δεν θα έπρεπε να αναμένουν κάτι δυσάρεστο από πλευράς των αντάρτικων ομάδων. Δεν θα έπρεπε να υπάρχει η οποιαδήποτε ανησυχία για αυτούς κ.ο.κ. Το προαναφερόμενο γράμμα το έχασα στην προσπάθεια διαφυγής μου, κατά τη διάρκεια των πυροβολισμών από την γερμανική περίπολο.

Επιθυμώ ακόμα να σημειώσω ότι εγώ όπως και οι άλλοι είχαμε σκοπό να κρύψουμε τα όπλα μας κάπου στο βουνό, ώστε να τα χρησιμοποιήσουμε σε περίπτωση ανάγκης.

Σελίδα 240 (περίληψη)

Ανακριτικό έγγραφο του Κλιμακίου 611 Μυστικής Αστυνομίας Στρατού, γραμματεία Ηρακλείου, με ημερομηνία 22.9.1943.

Αφορά στην παράδοση των Εμμανουήλ και Χαράλαμπο Παχάκη (κατόικων Άνω Αρχανών) από την Ομάδα Knebel στη γραμματεία Μυστικής Αστυνομίας Ηρακλείου, καταγράφοντας την αιχμαλωσία αυτών, φέροντας οπλισμό σε βουνό ανατολικά της Βιάννου.

Σελίδες 241-242 (περίληψη-μετάφραση)

Στρατιωτικό έγγραφο από την 22η Μεραρχία Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 21.9.1943.

Αφορά στη δραστηριότητα ομάδων αντίστασης στην περιοχή νοτίως της Δίκτης.

(μετάφραση) Η πρωτοβουλία του επισκόπου Ηρακλείου για την απελευθέρωση των αιχμαλώτων Γερμανών στρατιωτών απέτυχε. Ο επίσκοπος έλαβε εχθές μια υπογεγραμμένη από τον Μπαντουβά επιστολή σχετικά με την παρέμβαση του, με την οποία ο Μπαντουβάς αρνείται την απελευθέρωση των Γερμανών αιχμαλώτων και επεξηγεί προς τούτο:

1) Οι βρισκόμενοι υπό τις διαταγές του άντρες, δεν αποτελούν συμμορία αλλά έναν ελληνικό απελευθερωτικό στρατό υπό τη Βρετανική Ανώτατη Διοίκηση Μέσης Ανατολής. Αυτός ο απελευθερωτικός στρατός δεν διατηρεί σχέσεις με τον κρητικό πληθυσμό, αλλά εξοπλίζεται και λαμβάνει σίτιση από την Ανώτατη Βρετανική Διοίκηση.

2) Οι Γερμανοί αιχμάλωτοι μεταχειρίζονται και επισιτίζονται σύμφωνα με το Διεθνές Δίκαιο Πολέμου. Η παράδοση τους καθίσταται αδύνατη, επειδή έχει εντολή από την Ανώτατη Βρετανική Διοίκηση να τους μεταφέρει με την επόμενη δοθείσα ευκαιρία στην Αφρική.

Σε αντίθεση με τη δήλωση αυτή, οι 12 αιχμάλωτοι Γερμανοί στρατιώτες αφέθησαν τελείως αναπάντεχα, στις 20.9 και ώρα 1:30 τη νύχτα, ελεύθεροι, αφού προηγουμένως έπρεπε υπό την απειλή όπλων, να υπογράψουν δήλωση προς τον πρόεδρο του Ερυθρού Σταυρού, σύμφωνα με την οποία επιβεβαιώνουν την καλή μεταχείριση τους και τονίζουν τις δήθεν φρικαλεότητες της γερμανικής δύναμης κατοχής στο χώρο ανατολικά της Άνω Βιάννου.

Η μεταχείριση των Γερμανών αιχμαλώτων ήταν, σύμφωνα με την κατάθεση τους, πράγματι καλή. Η μεραρχία συνέταξε τρέχουσα αναφορά για μέτρα αντιποίνων. Φρόντισε επίσης να ενημερωθούν, μέσω του περιφερειακού διοικητή, ο νομάρχης και ο επίσκοπος Ηρακλείου, ο πρόεδρος του κρητικού Ερυθρού Σταυρού και οι Ελβετοί απεσταλμένοι αυτού αναφορικά με τη συγκεκριμένη βίαια αποσπώμενη δήλωση.

Από τους 12 απελευθερωθέντες Γερμανούς στρατιώτες, έχουν επιστρέψει 2 έως τώρα στις μονάδες τους. Σύμφωνα με την κατάθεση τους δέχθηκαν, κατά την επιστροφή τους, εκ νέου πυρά από την εμπροσθοφυλακή της συμμορίας, που δεν είχε ενδεχομένως ενημερωθεί περί της απελευθέρωσης τους και διασκορπίστηκαν εξαιτίας αυτού. Η μεραρχία αναμένει την άφιξη των υπολοίπων 10 ανδρών στις μονάδες τους κατά τη διάρκεια της σημερινής ημέρας.

Οι καταθέσεις των Γερμανών στρατιωτών και των 2 συλληφθέντων, στις 19.9 πλησίον του Α. Πνεύματος, συμμοριτών, δίδουν την παρακάτω περίπου εικόνα αναφορικά με τη κατάσταση της συμμορίας:

Αρχηγός της συμμορίας είναι ο Μπαντουβάς, στο πλευρό του οποίου βρίσκεται ένας Άγγλος αξιωματικός ονόματι Michael. Η συμμορία αποτελείται από έναν κορμό 200 περ. ανδρών, στους οποίους προστέθηκαν ακόμα 100-150 άντρες από τα κατεστραμμένα χωριά της περιοχής ανατολικά της Άνω Βιάννου. Επιπλέον, στην εν λόγω συμμορία επιστρατεύτηκε, αρχές της προηγούμενης εβδομάδος, ένας ακόμα αριθμός ανδρών, των οποίων ο αριθμός δεν μπόρεσε να εξακριβωθεί. Τέλος, στη συμμορία ενδέχεται να βρίσκονται περισσότεροι από 100 Ιταλοί στρατιώτες και να υφίσταται μια συνεχής εισροή αυτών. Στις 19 του μήνα αυτού, ο Μπαντουβάς ανακοίνωσε στα νέα μέλη ότι η αναμενόμενη εξ αυτού απόβαση των συμμάχων στην Κρήτη είχε αναβληθεί. Παράλληλα, η συμμορία αντιμετωπίζει δυσκολίες τροφοδοσίας μετά την καταστροφή των παρακείμενων χωριών από το γερμανικό στρατό. Για τους λόγους αυτούς, 100 περ. μέλη επέστρεψαν, στις 19.9, στα χωριά τους, αναμένοντας εκ νέου εντολές εκεί.

Ο χώρος στρατοπέδευσης της συμμορίας βρίσκεται νοτίως της Δίκτης, πλησίον περ. του Σημείου 2001. Αποτελείται από μέλη όλων των κοινωνικών τάξεων μεταξύ 14-70 ετών. Ο οπλισμός αποτελείται από αγγλικά ταχυβόλα καθώς επίσης αγγλικά και ελληνικά τυφέκια. Επιπλέον, σχεδόν κάθε μέλος της συμμορίας έχει στην κατοχή του ένα γερμανικό πιστόλι 0,8. Υπάρχει επάρκεια στα πυρομαχικά. Η ενδυμασία δεν είναι ομοιόμορφη εκτός ενός στρατιωτικού σκούφου. Το μεγαλύτερο τμήμα των συμμοριτών φοράει κιλότα ιππασίας. Οι αξιωματικοί διακρίνονται μέσω μιας κορδέλας στο σκούφο. Οι μπότες έχουν σόλες από ελαστικό. Για διαβίβαση πληροφοριών χρησιμοποιεί η συμμορία βοσκούς και παιδιά ηλικίας 7-14 ετών.

Η ανάκριση των 2 αιχμαλώτων συμμοριτών από τη Μυστική Αστυνομία Στρατού βρίσκεται ακόμα σε εξέλιξη. Θα υπάρξει εκ νέου αναφορά σχετικά με το αποτέλεσμα αυτής καθώς και με τις καταθέσεις των υπολοίπων, έχοντας επιστρέψει, Γερμανών στρατιωτών.

Σελίδες 243-244 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο της 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 20.9.1943.

Σημεία σύσκεψης των Γερμανών διοικητών, αναφέροντας μ.α. επιχείρηση αφοπλισμού Ιταλών στρατιωτών, επιχειρήσεις εναντίον ομάδων ανταρτών, κατευθυντήριες γραμμές υπεράσπισης των ακτών, τακτική μάχης Βρετανών και Αμερικανών, συμμετοχή στρατιωτικών τμημάτων σε ασκήσεις του Έλμς Α/Α Πυροβολικού, σχετικά με το αεροδρόμιο Καστελλίου και Τυμπακίου, υπαγωγή του Διαμερίσματος Ηρακλείου, Ρεθύμνου και Ανατολής στη μεραρχία, Αναφορά Κατάστασης στα Βαλκάνια, Ιταλία και Ρωσία, αξιόποινες περιπτώσεις στρατιωτών, κατάσταση ελαστικών και υγρών καυσίμων.

Σελίδα 245 (περίληψη)

Τηλεγράφημα από την 22η Μεραρχία Πεζικού προς Διαμέρισμα Ρεθύμνου, Ηρακλείου και Ανατολή, με ημερομηνία 24.9.1943.

Αναφέρεται στις περιπολίες στους δρόμους για έλεγχο οχημάτων, με στόχο τον εντοπισμό οχήματος τύπου Ford, με επιβαίνοντες αξιωματικούς ύποπτους για κατασκοπεία.

Σελίδα 246 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το Διαμέρισμα Ρεθύμνου προς 22η Μεραρχία Πεζικού, με ημερομηνία 30.9.1943.

Αφορά στην καταπολέμηση ομάδων αντίστασης στο Διαμέρισμα Ρεθύμνου.

(μετάφραση) Στο Διαμέρισμα είναι, εδώ και μεγάλο διάστημα, γνωστή μια ένοπλη οργάνωση του κινήματος αντίστασης στις Πρασές.

Η Μυστική Αστυνομία Στρατού κατόρθωσε μέσω ξαφνικής επιχείρησης, τη νύχτα της 24. προς 25.9.1943 και σε συνεργασία με το 2ο λόχο 3ου τάγματος Ο.Β.Σ, να αιφνιδιάσει ερχόμενα σε συγκέντρωση μέλη της οργάνωσης και να συλλάβει τα κάτωθι άτομα:

- 1) τον αρχηγό της ένοπλης οργάνωσης του αντιστασιακού κινήματος στις Πρασές Δρ. Μιχαήλ Μαρουλή,
- 2) τον 1ο υπαρχηγό,
- 3) το 2ο υπαρχηγό,
- 4) 4 επικεφαλής Ομάδων Μάχης,
- 5) 22 απλά μέλη της οργάνωσης,
- 6) 5 ύποπτα άτομα για διανομή κομμουνιστικού περιεχομένου προκηρύξεων.

Κατόπιν των συγκεκριμένων συλλήψεων απέμειναν μόνο 1 επικεφαλής Ομάδας Μάχης και 3-4 απλά μέλη που είχαν προηγουμένως διαφύγει και παραμένουν κρυμμένα στα βουνά.

Η εν λόγω οργάνωση θεωρείται, λαμβανομένου υπόψη της έκβασης της επιχείρησης, ως αποδεδειγμένη.

Σελίδα 247 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 2.10.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδα 248 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 2.10.1943.

Αφορά στις κατευθυντήριες γραμμές θεωρητικής στρατιωτικής εκπαίδευσης.

Σελίδες 249-250 (περίληψη)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 11.10.1943.

Ειδικές Διατάξεις αναφορικά με τη μ.α. επιβίβαση Ελλήνων πολιτών σε γερμανικά οχήματα για την κυκλοφορία αυτών, την υποχρεωτική παρουσίαση απόστακτων Ελλήνων αξιωματικών (σε περίπτωση φυγής αυτών η σύλληψη συγγενικών τους προσώπων), με μέτρα για τις τηλεφωνικές συνομιλίες μεταξύ στρατιωτικών υπηρεσιών με σκοπό την αποφυγή υποκλοπών του περιεχομένου των συνδιαλέξεων, τη μεταχείριση φυγάδων Άγγλων αιχμαλώτων πολέμου, τη χρήση νέου τύπου αγγλικής χειροβομβίδας στην Ιταλία και περιγραφή αποτελέσματος αυτής.

Σελίδες 251-253 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Ανώτατη Διοίκηση Ομάδας Στρατιών Ε, με ημερομηνία 11.10.1943.

Αναφέρεται στη θεωρητική καθοδήγηση Γερμανών στρατιωτών στο ιδεολογικό πλαίσιο αυτών, καταγράφοντας αριθμό- θέματα διαλέξεων και εκδηλώσεις.

Σελίδα 254 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 18.10.1943.

Αφορά στη διαταγή του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης περί έκδοσης βεβαίωσης προς όσους Ιταλούς στρατιώτες έχουν άδεια οπλοφορίας και οπλοχρησίας (περιέχοντας πρότυπο αυτού).

Σελίδες 255-256 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 19.10.1943.

Αφορά στην τοποθέτηση στη μεραρχία Γερμανού υπαξιωματικού, διδάσκοντα πανεπιστημίου στη Μουσικολογία, για έναρξη κύκλου μαθημάτων τραγουδιού και διαλέξεων.

Σελίδα 257 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22^{ης} Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 22.10.1943.

Ειδικές Διατάξεις αναφορικά με την προπαγάνδα του εχθρού, το στρατιωτικό ταχυδρομείο, τη διανομή ιταλικής εφημερίδας και περιεχόμενο ελληνικής.

Σελίδα 258 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 24.10.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδα 259 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 30.10.1943.

Αναφέρεται στην πραγματοποίηση κύκλου διαλέξεων με θέμα τη συντροφικότητα μεταξύ Γερμανών στρατιωτών, καταγράφοντας επιδίωξη των εν λόγω διαλέξεων, δικαίωμα συμμετοχής και αριθμό ανδρών ανά στρατιωτική μονάδα.

Σελίδα 260 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 10.11.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδα 261 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 17.11.1943.

Αφορά στην έναρξη κύκλου διαλέξεων (βλπ. σ.259), καταγράφοντας χρονική περίοδο, χώρο διεξαγωγής, συμμετέχοντα στρατιωτικά τμήματα και αριθμό συμμετεχόντων.

Σελίδες 262-263 (περίληψη)

Ανακοίνωση του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης στη γερμανική και ελληνική γλώσσα, με ημερομηνία 17.11.1943.

Αφορά στην μ.α. αποχώρηση του Μπαντουβά με την συνοδεία του από την Κρήτη, στη συνέχιση των στρατιωτικών επιχειρήσεων εναντίον των υπολοίπων μελών της ομάδας αυτού, στην άρση αποκλεισμού περιοχών δράσης ομάδων αντίστασης, στα μέτρα βελτίωσης της κατάστασης του άμαχου πληθυσμού και έκκληση στον κρητικό λαό για υποστήριξη των γερμανικών δυνάμεων στον αγώνα τους κατά του μπολσεβικισμού.

Σελίδες 264-265 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 18.11.1943.

Αναφέρει αγώνες-διαγωνισμούς διαφόρων κατηγοριών στη μεραρχία.

Σελίδες 266-267 (περίληψη-μετάφραση)

Στρατιωτικό έγγραφο από την 22η Μεραρχία Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 22.11.1943.

Εκτίμηση Κατάστασης.

(μετάφραση) α) Πολιτική κατάσταση:

Η εξασθένηση δραστηριότητας των συμμοριών, η πληροφορία ότι ο αρχηγός συμμορίας Μπαντουβάς έχει εγκαταλείψει το νησί καθώς και οι επιτυχίες του γερμανικού στρατού στα Δωδεκάνησα, έχουν επιδράσει στο να υπάρχει ηρεμία στη συνολική κατάσταση του κρητικού πληθυσμού.

Ο 3 ημερών βομβαρδισμός της πόλης του Ηρακλείου από εχθρικά αεροσκάφη, όπου υπήρξαν απώλειες αποκλειστικά μεταξύ του ελληνικού πληθυσμού, προκάλεσε γενική αγανάκτηση. Η προπαγάνδα μας θα πρέπει κυρίως να στοχεύσει στη συμμετοχή Ελλήνων πιλοτών στις επιθέσεις παρενόχλησης με αεροσκάφη καθέτου εφόρμησης και βομβαρδιστικά εναντίον της Κρήτης

Η έναρξη μιας νέας πρωτοβουλίας ειρήνευσης καλωσορίζεται με χαρά από τον κρητικό πληθυσμό. Έχει ήδη ξεκινήσει ο επανεποικισμός των εκκενωμένων περιοχών πλησίον της Βιάννου. Παρέχεται ιδιαίτερη υποστήριξη στον πληθυσμό των κατεστραμμένων χωριών, με την συνεργασία του περιφερειακού φρουραρχείου, της νομαρχίας, του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού και της ελληνικής εκκλησίας.

Σχετικά με τον κίνδυνο του μπολσεβικισμού, ο πληθυσμός δεν έχει στο ελάχιστο σαφή εικόνα. Αυτό ισχύει επίσης για τους πνευματικούς κύκλους. Η προπαγάνδα στις ελληνικές εφημερίδες δεν αρκεί για μια μεγαλύτερο βαθμό διασαφήνιση. Απεναντίας, θα ωφελούσε την εν λόγω προσπάθεια αποσαφήνισης μια δραστηριοποίηση από πλευρά της ελληνικής εκκλησίας. Φαίνεται επίσης σκόπιμο, η πραγματοποίηση μιας περιοδεύουσας αντικομμουνιστικής έκθεσης, που θα πραγματοποιούταν σε ολόκληρη

την νήσο. Προσαρμοσμένη στις επικρατούσες στην Κρήτη συνθήκες και υπό την αιγίδα της εκκλησίας θα είχε η εν λόγω έκθεση μια άξια προσοχής επιτυχία.

β) Κατάσταση εχθρού:

1) Κατάσταση συμμοριών:

Δεν καταγράφεται στο σημείο αναφοράς δραστηριότητα συμμοριών. Μερικά πρώην μέλη συμμοριών συνελήφθησαν σε διαφορετικούς χώρους της μεραρχίας μέσω κοινών επιχειρήσεων της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού και στρατιωτικών τμημάτων. Στις 28.10.1943, κατασχέθηκαν στο ανατολικό άκρο του Ψηλορείτη, ριχθέντα από εχθρικά αεροσκάφη κιβώτια ανεφοδιασμού, περιέχοντας όπλα, μέσα δολιοφθοράς, ρουχισμό και είδη σίτισης.

2) Κατάσταση θαλάσσης και αέρος:

Διαπιστώνεται στο σημείο αναφοράς μια ασυνήθιστη αύξηση δραστηριότητας εχθρικών πτήσεων καθέτου εφόρμησης. Οι στόχοι των επιθέσεων ήταν κυρίως αποθήκες ανεφοδιασμού στο Διαμέρισμα Ηρακλείου και φυλάκια στα νότια παράλια. Σε 6 καταρριφθέντα αγγλικά αεροσκάφη διαπιστώθηκε η αποκλειστική συμμετοχή Ελλήνων πιλότων. Ο αριθμός των εχθρικών βομβαρδισμών υποχώρησε έναντι του προηγούμενου μήνα. Τα αεροδρόμια Ηρακλείου και Καστελλίου βρέθηκαν ως κύριοι στόχοι 8 συνολικά νυχτερινών επιθέσεων.

Στις 19.11 κατερρίφθη στο Ηράκλειο τετρακινητήριο εχθρικό βομβαρδιστικό από το Α/Α Πυροβολικό.

Καταγράφηκε αύξηση δραστηριότητας εχθρικών υποβρυχίων πέριξ της νήσου. Τα υποβρύχια διεξήγαγαν, πολλάκις, επιχειρήσεις μακρινής εμβέλειας, κυρίως εναντίον ιστιοφόρων μεταφοράς, έχοντας αναδυθεί στην επιφάνεια της θάλασσας.

γ) Κατάσταση Αντικατασκοπίας:

Στο σημείο αναφοράς σημειώθηκαν 3 περιπτώσεις δολιοφθοράς σε τηλεφωνικά καλώδια, ενώ οι 2 περιπτώσεις σαμποτάζ στην περιοχή του Ηρακλείου πραγματοποιήθηκαν, πιθανότατα, από κομμουνιστικά μέλη, η δολιοφθορά καλωδίων πλησίον της Σητείας αποδίδεται στους Ιταλούς.

Σημειώθηκε ρίψη προκηρύξεων του εχθρού μόνο μια φορά στο σημείο αναφοράς και δη τη νύχτα προς 24.10, στο χώρο της Σητείας.

δ) Εκτίμηση κατάστασης:

Η εικόνα του εχθρού έχει παραμείνει αμετάβλητη. Δεν διακρίνονται άμεσες προετοιμασίες επίθεσης εναντίον της Κρήτης. Οι αεροπορικές επιθέσεις με βομβαρδισμό εναντίον αεροδρομίων μας επιδίωκαν την παρεμπόδιση μιας προοπτικής εναέριων επιχειρήσεων της αεροπορίας μας στο χώρο των Δωδεκανήσων. Όσον αφορά στις επιθέσεις καθέτου εφόρμησης πρόκειται για μια σαφή απόπειρα παρενόχλησης, συνδεδεμένης, ωστόσο, με αυξημένης κλίμακας αναγνώριση. Ο βομβαρδισμός της πόλης του Ηρακλείου είχε ως πιθανό στόχο τη δημιουργία κλίματος ανησυχίας μεταξύ του άμαχου πληθυσμού. Σχετικά με την αυξημένη δραστηριότητα εχθρικών υποβρυχίων που στρέφεται κυρίως εναντίον του ανεφοδιασμού του νησιού, πρόκειται, για την ώρα, για δραστηριότητα υποβρυχίων υπέρ του Badoglio.

Σελίδα 268 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 23.11.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδα 269 (περίληψη)

Απόκομμα εφημερίδας της 24.11.1943, σχετικά με θεατρικές εκδηλώσεις του γερμανικού στρατού.

Σελίδα 270 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 26.11.1943.

Ειδικές Διατάξεις, αφορώντας μ.α. στην παράδοση στη μεραρχία κάθε είδους προσωπικών εγγράφων κατά τη διάρκεια στρατιωτικών επιχειρήσεων και στην έκδοση στρατιωτικής ταυτότητας για Ιταλούς στρατιώτες (περιέχοντας πρότυπο).

Σελίδα 271 (περίληψη)

Στρατιωτικό έγγραφο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, με ημερομηνία 11.12.1943.

Αναφέρει τη δραστηριοποίηση οχήματος προβολής εικόνας με ήχο της μεραρχίας.

Σελίδες 272-273 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από το επιτελείο 22ης Μεραρχίας Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 21.12.1943.

Εκτίμηση Κατάστασης.

Όσον αφορά στην α) Πολιτική κατάσταση, αναφέρεται στην κατοχή των Δωδεκανήσων, στη φημολογία αποσκίρτησης της Βουλγαρίας, στην είσοδο της Τουρκίας στον πόλεμο και στην επίδραση των ελληνικών εφημερίδων στον κρητικό πληθυσμό.

(μετάφραση) Η εκστρατεία διαφώτισης στη Μεσσαρά που υπηρετεί την ειρήνευση και για την οποία είναι ομιλητές πρώην Έλληνες αξιωματικοί μ.α. ο αντισυνταγματάρχης Πλευρης και ο ταγματάρχης Διατάκης, έχει οδηγήσει σε επιτυχημένα αποτελέσματα που εκφράζονται κυρίως με ένα μεγάλο αριθμό παραδοθέντων ακόμα χρήσιμων όπλων και πυρομαχικών. Η γνωστοποίηση του αγώνα εναντίον του μπολσεβικισμού έχει βρει απήχηση στους χωρικούς και γεωργούς, μολοντί ένα μεγάλο πληθυσμιακό τμήμα βρίσκεται σε άγνοια αναφορικά με τον τελευταίο στόχο. Μόνο μέσω μιας διαρκούς επιρροής μπορεί να εκπαιδευτεί ο πληθυσμός σε γνήσιο αντίπαλο του μπολσεβικισμού. Από την πορεία των διαλέξεων διαφώτισης προέκυψε ότι ιδιαίτερα, οι προαναφερόμενοι αξιωματικοί που είχαν οδηγήσει στη μάχη τους Κρητικούς στην εκστρατεία στην Αλβανία, κατέχουν μεγάλη επιρροή και κρίνεται η συνεργασία τους απαραίτητη.

Στις πόλεις και σε με πολλούς κατοίκους χωριά, με υπερισχύοντα εργατικής τάξης πληθυσμό και φτωχοποιημένη μεσαία τάξη δεν είναι βέβαιο ότι ο αγώνας εναντίον του μπολσεβικισμού θα έχει επιτυχή αποτελέσματα.. Η εξελισσόμενη υποτίμηση της αξίας του νομίσματος και η εξαρτημένη από διάφορους παράγοντες εξάντληση των τροφίμων, δυσχεραίνουν σε σημαντικό βαθμό την καλλιέργεια της πειθούς. Ο επιδιωκόμενος στόχος των δημαγωγών μπολσεβίκων θα δυσχεραίνει σε κάθε περίπτωση σημαντικά, μέσω μιας συστηματικής διανομής αγαθών, συγκράτησης τιμών και δίκαιης διευθέτησης μισθών.

Από το ανακαλυπτόμενο, στο χρονικό σημείο αναφοράς, υλικό προπαγάνδας, όπως προκηρύξεις, χειρόγραφα έντυπα και ανακοινώσεις, επιβεβαιώνει την άποψη ότι οι διανομείς αυτού πρόκειται για κομμουνιστές.

Η συνεργασία της εκκλησίας στον αγώνα ενάντια στον μπολσεβικισμό επιτρέπει να ελπίζουμε ακόμα.

β) Κατάσταση εχθρού:

1) Κατάσταση συμμοριών:

Με την αναχώρηση του Μπαντουβά δείχνει σαν να επιδιώκει η συμμορία και άλλες ομάδες συμμοριών την αποφυγή κάθε εχθροπραξίας. Η αδράνεια είναι πιθανότατα προσωρινής φύσης και θα πάψει να ισχύει με την επιστροφή του Μπαντουβά και τη βελτίωση των καλών καιρικών συνθηκών. Από το υλικό που κατασχέθηκε από μια ομάδα αναγνώρισης μας, κατόπιν σύντομης ανταλλαγής πυρών, είναι προφανές ότι η συμμορία δεν προτίθεται να παύσει εσαεί τη δραστηριότητα της. Στο εν λόγω υφαρπαγμένο υλικό περιέχονται μ.α. επιστολές του Άγγλου πλοίαρχου Α.Μ. Rendel και του αντιπλοίαρχου George Dilley, εκ των οποίων προκύπτει ότι ο Rendel βρίσκεται εδώ και λίγο καιρό στο νησί και δραστηριοποιείται στην Ε.Μ. (πιθανότατα Επιχείρηση Μεσογείου). Μια επιπλέον απόδειξη αναβίωσης της δράσης των συμμοριών σε δεδομένη χρονική στιγμή, έγκειται στη ρίψη ανεφοδιασμού, στις 25.11, στο ανατολικό τμήμα της νήσου. Δεν αφήνεται να διαφανεί ξεκάθαρα εάν στο μήνα αναφοράς καταλογίζονται οι περιπτώσεις ζωοκλοπής στις συμμορίες ή έχουν πραγματοποιηθεί από επαγγελματίες ζωοκλέφτες.

2) Εναέρια και θαλάσσια κατάσταση:

Επιθέσεις από εχθρικά αεροσκάφη Καθέτου Εφόρμησης σημειώνονται μόνο σποραδικά. Εκτός μιας μεγάλης έντασης επίθεσης 15 περ. βομβαρδιστικών τη νύχτα προς 8.12. στο Ηράκλειο, της ρίψης ναρκών μπροστά από τις εισόδους των λιμένων Ηρακλείου και Αγίου Νικολάου και της αναγνώρισης από μεγάλο ύψος, δεν διαπιστώνεται άλλη ιδιαίτερη εναέρια δραστηριότητα.

Υποβρύχια δεν κάνουν την εμφάνισή, σε αντίθεση με την τελευταία έκθεση, κατά την τρέχουσα χρονική περίοδο.

γ) Κατάσταση Αντικατασκοπείας:

Η μείωση των πράξεων δολιοφθοράς σε καλώδια είναι εμφανής και υπάρχει η υποψία ότι συσχετίζεται με τις προσπάθειες ειρήνευσης. Ρίψη προκηρύξεων στην περιοχή Καστελλίου και Τυμπακίου. Διαμοίραση φυλλαδίων στην περιοχή Αρχανών και Ηρακλείου.

δ) Εκτίμηση της κατάστασης:

Με την απώλεια των νησιών στο Ανατολικό Αιγαίο διαπιστώνεται δραστική μείωση των εχθρικών πτήσεων. Κατά τ' άλλα, καμιά μεταβολή στην εικόνα του εχθρού.

Σελίδες 274-277 (περίληψη)

Δυο (2) απόρρητα -με 2 συνημμένα- στρατιωτικά έγγραφα. Το πρώτο του Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, από 18.12.1943. Αναφέρεται στη συνάντηση στρατιωτικών διοικητών στα Χανιά, με θέμα τον κατατοπισμό των πρόσφατα τοποθετούμενων επικεφαλής μονάδων αναφορικά με την υπεράσπιση της νήσου. Το δεύτερο του επιτελείου 22ης Μεραρχίας Πεζικού, από 19.12.1943. Αφορά στην προθεσμία δήλωσης παρούσης. Το 1ο συνημμένο αφορά στη δομή προγράμματος κατατοπισμού, καταγράφοντας ώρα, διάρκεια, θέμα διάλεξης και ομιλητή και το 2ο συμμετέχοντες στην εν λόγω συνάντηση, καταγράφοντας σώμα στρατού και μονάδες.

Σελίδες 278-280 (περίληψη-μετάφραση)

Απόρρητο στρατιωτικό έγγραφο από την 22η Μεραρχία Πεζικού προς Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, με ημερομηνία 20.10.1943.

Έκθεση Κατάστασης.

(μετάφραση) α) Πολιτική κατάσταση :

Στον πληθυσμό της Κρήτης επικρατούσε σε γενικές γραμμές ηρεμία παρά την αύξηση της εχθρικής αεροπορικής δραστηριότητας, χωρίς κάποια μεταβολή της συμπεριφοράς αυτού απέναντι στη δύναμη κατοχής. Η καθυστέρηση της πολλαπλής προπαγανδισμένης αγγλικής επίθεσης εναντίον της νήσου καθώς και η γερμανική επιτυχία εναντίον της Κω έχουν ιδιαίτερα επηρεάσει τη διάθεση του.

Τα επιβαλλόμενα πολύ αυστηρά μέτρα στις υπό την απειλή συμμοριών περιοχές, που συνεχίστηκαν με την πραγματοποίηση εκκένωσης χωριών κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, αντιλαμβάνονται μεν ως σκληρά, κρίνονται συνάμα ως αναγκαία για το πέρας του αγώνα εναντίον των συμμοριών. Σε μεγάλους κύκλους του πληθυσμού κυριαρχεί η απόρριψη της συμμορίας του Μπαντουβά που δραστηριοποιείται, με μικρότερες κυρίως ομάδες κατόπιν του κατακερματισμού της, σε κλοπές ζώων και σιτηρών. Πληθαίνουν οι αναφορές των υπεύθυνων δημάρχων και χωρικών όσον αφορά στην εμφάνιση και δραστηριότητα της συμμορίας του Μπαντουβά.

Διαπιστώθηκε κομμουνιστική δραστηριότητα σε 2 περιπτώσεις: τη νύχτα προς 6.10 τοιχοκολλήθηκαν στις Μοίρες 2 διαφορετικές αφίσες στη γερμανική γλώσσα οι οποίες περιέχουν αναμφίβολη κομμουνιστική προπαγάνδα. Στις 18.10, σε πολλά σημεία της πόλης του Ηρακλείου εντοπίστηκε μεγάλη ποσότητα κομμουνιστικού υλικού προπαγάνδας που διανεμήθηκε ξεκάθαρα κρυφά ή ρίχθηκε από κάποιο όχημα. Το υλικό είναι γνωστό. Είναι αξιοπρόσεκτη, η ενισχυμένης μορφής δημαγωγία ενάντια στο πρόσωπο του Φύρερ. Το υλικό προπαγάνδας παραδόθηκε στον Στρατιωτικό Διοικητή Φρουρίου Κρήτης, 1γ. Εικάζεται ότι το κέντρο της κομμουνιστικής προπαγάνδας βρίσκεται στο Ηράκλειο.

β) Κατάσταση εχθρού:

1) Κατάσταση συμμοριών:

Μετά το πέρας της δράσης των συμμοριών στη Βιάννο επήλθε, προσωρινά, απόλυτη ηρεμία. Τις πρώτες ημέρες του Οκτωβρίου αναφέρθηκε μέσω συνδέσμων εκ νέου δραστηριότητα της συμμορίας του Μπαντουβά η οποία εκινείτο από τα νότια παραλία προς δυσμάς. Η πρώτη μεγάλη συγκέντρωση (με δύναμη 100 περ. αντρών) έλαβε χώρα νοτίως των Αρμένων (Διαμέρισμα Ρεθύμνου).

Σε συνεργασία με την Ταξιαρχία Κρήτης κατατέθηκε, στις 16.10, τελική αναφορά στον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης αναφορικά με τη δράση της συμμορίας στο Διαμέρισμα Ρεθύμνου. Κατόπιν του εκ νέου κατακερματισμού της συμμορίας κάνουν την εμφάνισή τους τώρα μόνο ομάδες με δύναμη έως 20 ανδρών, δραστηριοποιούμενοι κυρίως σε ζωκλοπές, ιδιαίτερος στο χώρο νοτίως και ανατολικά του Αρκαλοχωρίου. Από το στράτευμα διεξάγεται επιτήρηση δρόμων, έλεγχος οχημάτων καθώς και έρευνες εντοπισμού από την Μυστική Αστυνομία Στρατού. Η τελευταία κατόρθωσε να βρεθεί στα ίχνη ενός κινήματος αντίστασης στο Διαμέρισμα Ρεθύμνου και μέσω αιφνιδιαστικής επιχείρησης μπόρεσε να διεισδύσει σε συνάθροιση μελών της οργάνωσης και να συλλάβει τον αρχηγό και 30 περ. μέλη αυτής. Η οργάνωση, που συμμετείχε ενεργά, κυρίως, στο πλαίσιο της κομμουνιστικής δημαγωγίας, κρίνεται πλέον ως αποδεκατισμένη, βάσει εκτίμησης της Μυστικής Αστυνομίας Στρατού.

Στις 9.10, εκμαιεύτηκαν εκ του τραυματία αιχμάλωτου, μέλος της εν λόγω συμμορίας, Μανώλη Ντισπεράκη πολύτιμες μαρτυρίες σχετικά με τη δράση της συμμορίας Μπαντουβά (τα πρακτικά ανάκρισης κατατέθηκαν από την Αστυνομία Ρεθύμνου στον Διοικητή Φρουρίου Κρήτης).

2) Εναέρια και θαλάσσια κατάσταση:

Ο εχθρός διεξήγαγε στο διάστημα αναφοράς πολλές ημερήσιες και βραδινές επιθέσεις, κυρίως εναντίον των περιοχών Ηρακλείου και Καστελλίου. Εκτός τούτου, παρατηρήθηκε αυξημένη δραστηριότητα αναγνώρισης πάνω από το συνολικό χώρο της

μεραρχίας. Οι στόχοι επιθέσεων ήταν σχεδόν αποκλειστικά τα αεροδρόμια Ηρακλείου και Καστελίου.

Στις 6.10, γερμανική λέμβος δέχθηκε επίθεση από 3 αεροπλάνα κατά τη διάρκεια της ημέρας, πλησίον του ακρωτηρίου Σίδερων.

γ) Κατάσταση Αντικατασκοπείας:

Αναφέρθηκαν 3 περιπτώσεις δολιοφθοράς σε καλώδια στον χρόνο αναφοράς, εκ των οποίων 2 στο Διαμέρισμα Ρεθύμνου και επρόκειτο για επαναλαμβανόμενη πράξη. Στο Διαμέρισμα Ανατολή, στη Λατσίδα, αποκόπηκαν τα τηλεφωνικά καλώδια για τη διαβίβαση στοιχείων της επιχείρησης «Νεροποντή». Υπάρχει υπόνοια ότι η εκεί πράξη δολιοφθοράς πραγματοποιήθηκε από Ιταλούς στρατιώτες.

Κατά την επιχείρηση αναζήτησης υπόπτων στο βουνό, συνελήφθησαν 5 συνολικά Ιταλοί αξιωματικοί και 18 άνδρες, που προέβαλαν αντίσταση κατά τη σύλληψη. Οι αξιωματικοί εκτελεστήκαν βάσει του στρατιωτικού νόμου και οι στρατιώτες απελάθηκαν ως αιχμάλωτοι πολέμου.

Σε γενικές γραμμές, πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν ότι ο εχθρός δραστηριοποιείται σε μεγάλης κλίμακας κατασκοπείας, κυρίως υποκλοπής τηλεφωνικών συνδιαλέξεων, στη συνολική επικράτεια της νήσου.

Τα κενά σε προσωπικό στο συνολικό τομέα Αντικατασκοπείας (Μυστική Αστυνομία Στρατού και αρμόδιες υπηρεσίες Αντικατασκοπείας) γίνονται αισθητά στην εξιχνίαση περιπτώσεων δολιοφθοράς και κατασκοπείας.

δ) Εκτίμηση κατάστασης :

Η εικόνα του εχθρού δεν επιτρέπει να διακριθούν, παρά την αυξημένη εχθρική αεροπορική δραστηριότητα, άμεσες προετοιμασίες επίθεσης εναντίον της Κρήτης. Ο βομβαρδισμός των αεροδρομίων μας σήμαινε, πρωτίστως, μια απόπειρα να τεθεί ανενεργή η πολεμική Αεροπορία μας για επεμβάσεις στον εναέριο χώρο του Ανατολικού Αιγαίου. Επιπλέον, ο εχθρός αποπειράται να επιτύχει την αποδυνάμωση της κατάστασης ανεφοδιασμού στο νησί, μέσω ενισχυμένων επιχειρήσεων εναντίον θαλάσσιων και εναερίων συνδέσεων μεταξύ Κρήτης και ηπειρωτικής χώρας.